OTTHON-ISKOLA

Urbán Árpád vezényel a konditeremben. De akinek kedve van, egyedül

Balra: víz, villany minden padsorban... Jobbra: tízezer könyvből válogathatnak

ZSIBONGÓ

A TORONY TITKA

„Ki mit tud lakóhelyéről?" címmel játék indult Tatán. Részvevői a város múltját, jelenét kutatják, a régi építészet remekműveire, veszélybe jutott alkotásaira próbálják ráirányítani a figyelmet. Pácser Attila, a Vaszary Jenő iskola Kajla őrsének tagja erre a toronyra figyelt fel. Állítólag kétszáztizenkilenc évvel ezelőtt harangoztak benne először.

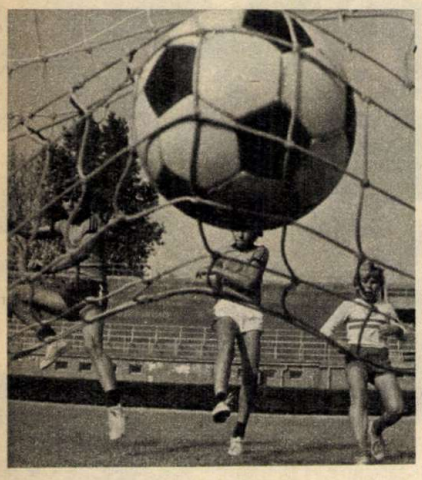

EGY KÉP EGY MONDAT

Képszolgálatunk jelenti: megjött a tavasz, helyenként gólzápor várható . . . !

ÖSSZPONTOSÍTÁS

Ki tudja, miről álmodik az atléta? Vagy talán összpontosít? Minden bizonnyal. Hogy miért pont a pálya közepén? Nyilván ott tört rá ellenállhatatlan erővel a vágy: összpontosítanom kell. Itt és most!

OKTATÓHAJÓ — SZERVIZBEN

Az ötvenhat évvel ezelőtt vízre bocsátott négyárbocos Kruzenstern nevű oktatóhajó nagyjavításra szorul, nemrég vontatták be a kronstadti dokkba. A legutóbbi hét évben háromezer hallgatót képeztek ki „rajta", miközben több mint 170 ezer tengeri mérföldet tett meg. Jogos tehát a kötelező szerviz!

(Fotó: APN)

MESTERDOBÓ

A balmazújvárosi Tóth Erzsikét illeti e cím. A hetedikes lány a 4-es számú iskola kézilabda csapatában játszik. Soksok gólt dobott már. Nagy szerepe van abban, hogy a „négyesek" a környéken egyelőre verhetetlenek.

RÁDIÓZNI TANULNAK

A Veszprémi Bakony Művek MHSZ rádiós klubjában – amely az új úttörőházban működik – heti két alkalommal hatvan iskolás ismerkedik a rádiózással. Felvételünkön Devezs István és G. Tóth Zoltán az adószobában.

ARANYLEMEZEK

A zeneművészek Vörösmarty téri klubjában Bors Jenő, a Hanglemezgyártó Vállalat igazgatója átadta az aranylemezeket azoknak az énekeseknek és együtteseknek, akiknek lemezei 1981-ben elérték a százezres példányszámot. Képünkön a Hungária együttes az aranylemezekkel.

„CIPŐT" KAP A CSIKÓ...

Először kapott patkót Kovács József Csillag nevű fiatal lova. Nyilas István vizsgázott patkoló és kovácsmester egyórai nehéz munkával adta fel az első pár cipőt" a csikóra.

?!

Bocs, hogy közbeszólok, de nagyon kell vigyáznunk, mit adunk enni a gyerekeknek. A Keresztúry úti Általános Iskolában történt a közelmúltban, hogy a gyerekek hideg ennivalót – húskonzervet – kaptak, mert kirándulni mentek. Ez persze önmagában nem baj, az viszont annál inkább, hogy amikor a konzervet kinyitották, orrfacsaró bűz csapta meg az orrukat. Csak ekkor vetettek egy pillantást a konzerv szavatossági idejét jelző időpontra, s döbbenten látták, hogy az régen, fél éve lejárt. Aki megvásárolta ezeket a dobozokat vagy nagyon sietett, vagy eszébe sem jutott: romlott áruk is sorakozhatnak a polcokon. Mi ebből a tanulság? Egyrészt az, hogy sajnos, még az élelmiszerüzletekben is gyanakvónak kell lennünk, mert egyesek megpróbálják az ilyen, veszélyes, betegséget okozó élelmiszercikkeket is eladni. Másrészt az, hogy ezek után nem lepődhetünk meg, ha a gyerekek gyanakodni kezdenek.

– Bőcs –

MŰSOR-ELŐZETES

A TIT Természettudományi Stúdió (Bp. XI., Bocskai út 37.) heti műsorelőzetese:

Március 26-án: A magyar sci-fi a hetvenes években — előadás. **Március 29-én:** Gombászok a Zemplén-hegységben — előadás, ugyanaznap a Hajózástörténeti klubban: Páncélba bújtatott hajók — előadás. **Március 30-án:** A Phaeton titka (léteznek-e még ismeretlen bolygók a Naprendszerben?) — előadás.

A kezdési időpont 18 óra, a beléptidíj egységesen öt forint.

ZSIBONGÓ

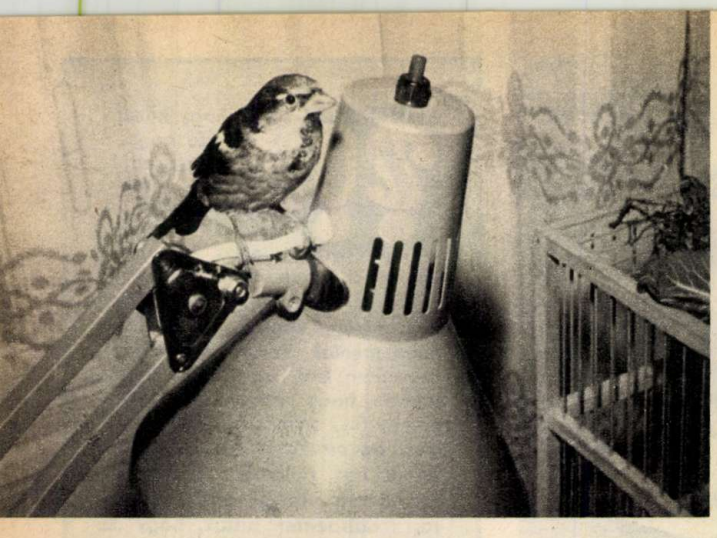

Samu, az egyik szerencsés madár, „aki" az író lakásában élhet

MEDVÉK ÉS MADARAK MINDEN MENNYISÉGBEN

A GYEREKEKET (IS) VÁLASZTOTTAM...

— Ön költő, író, műfordító, publicista, irodalmi életünk egyik közismert személyisége. E „felnőtt" ügyeit, pozícióit — írásai alapján úgy érzem — rögtön sutba dobná, ha mackó (Mici-, koala vagy bármilyen más), madár, vagy újra gyerek lehetne. Miért vonzódik ennyire a — valódi és mesés — állatvilághoz és a gyerekekhez?

— Ha az úgynevezett felnőttdolgokat sutba dobnám, az ugyanolyan csúnya dolog lenne, mint amikor valaki a gyerekkor világához lesz hűtlen. Munkám mellett itt vannak a madaraink, gondozójuk főként a feleségem. Régebben játékmedvéimmel is többet foglalkozhattam, de mostanában a madarak vették át a fő szólamot. A mesék és az állatok világához, s így természetesen a gyerekekéhez azért vonzódom, mert egész egyszerűen nem lettem hűtlen hozzájuk. Gyerekkoromban nem volt módunk állatot tartani, így csak játékállataim voltak. Őket képzeletben, mint erről már írtam is, „behajóztam" elalvás előtt, és nagyon „együtt voltak" velem. Tizennégytől huszonnégy éves koromig valamelyest mintha mégis eltávolodtam volna az állatok világától; bár erre nem emlékszem pontosan. Aztán ... ez már jóval később történt, a madarak elkezdtek „megkeresni minket". Tizenöt éve élünk együtt a feleségemmel, gyerekünk nincsen ... azaz: most már épp a feleségem mondogatja leginkább, hogy „hat gyerekünk van", igen, a hat madár úgy él nálunk, hogy gyerekek se igen kaphatnának többet ... ráadásul az egyik kis veréb teljesen vak, így került hozzánk. A madarak közvetlen, bizalmas, mi több, bennünk feltétlenül bízó, de a saját egyénisé-

güket őrző jó barátok. Régebben egész nap idehaza dolgoztam, írtam és fordítottam, és Szpéró, a most már ötödik életévében szökdelő és repkedő veréb, végig velem volt.

— A gyerekek többsége rendkívül szereti az állatokat. Miért tűnik el ez a szeretet belőlük mire felnőnek? Önben hogyan maradt épen ez az érzés? Olyannyira, hogy naponta reggelenként bejárja lakásának környékét, és ennivalót visz az idegen madaraknak?!

— Reggelente, a kinti madáretetés körülbelül kétkilométeres „sétát" jelent a négy télies hónapon át, valóban minden időben, havazásban, és latyakban, ólmos esőben és szélben. Nekik az etetés, mondhatom, életmentő lehet. Árpagyöngyét főzünk össze szalonnával, háztartási hulladékot és maradékokat, s persze napraforgómagot és kölest. A szotyolát olyan helyen szerzem be, ahol aránylag olcsó: a vetőmagboltban. A fákra, bokrokra kis edényeket akasztok kilyukasztva, hogy ne álljon meg bennük az esővíz, mert abba esetleg belefulladhat egy-egy ügyetlenebb madár. Akkora az igény, hogy pár óra múlva kezdhetném elölről. Talán többen vállalnak majd efféle munkát, mert rájönnek, hogy nagyszerű mulatság is. Mint a tájékozódási futás, vagy hasonló; az ember persze ott a terepet nem ismeri, itt viszont igen, és az akaratát is edzheti, ezzel a látszólag unalmas dologgal. Jól el lehet gondolkodni közben mindenfélén, akár a munkán is. Szerintem csak egyszer kell „megtanulni" ezt a makacs hűségfélét, utána már nem lehet leszokni róla. Akkor se, ha így — látszólag — jóval „nehezebb" élni.

Tandori Dezső, egyik kedvenc medvéjével

— Meghitt bölcsesség, szeretet és sziporkázó szellemesség árad a mackós versekből. Kik ezek a mackók, melyek — akik — Ön körül „élnek"? Barátai? Testvérei? Gyerekei? Vagy mindegyik Tandori Dezső „több személyben"?

— A mackók társaim. Ahogy a madarak is. Meg az emberek. A mackók révén nagyon sok ember — gyerek és felnőtt — vált a barátommá. A madáretetés során is jó ismerősökre teszek szert, a terep nagyon eleven, mindig akad valami új fordulat, ismeretség, tanács, szóval, ha az ember tényleg csinál valamit, az nem marad visszhangtalan, azzal nem marad egyedül. A medvékkel is mindig csinálunk valamit: most például a Nagy Koala Kártyabajnokság jelenti velük a legszorosabb kapcsolatot; nevük állandóan forog.

mert a játék egyre folyik, s ők a „klubok". Dömi, Barnabás, Csiripovics, Medin, Bulmár, Szpéró, Záróra és Tili, Jakab és Éliás: nagy klubok és kis klubok. Végeredményben az embernek van egy „saját" világbajnoksága és ez nem túlzás, hiszen azokban a bajnokságokban, amelyeket medvéink és madaraink nevében mi a feleségemmel játszunk, benne van a sport egész világa, már úgy értem, a szurkolóké. Meg sok egyéb is: közelről figyel az ember valami alakulást, amiben neki is része van! Várja a fordulatokat! És van másféle folytonosság is: nem régen például egy ismeretlen jóbarátom medvét küldött ajándékba, viszonzásul a Medvék minden mennyiségben példányáért, melyet én küldtem neki még a nyáron. TARTALMA: MEDVE, ez volt a csomagra írva, és benne egy gyönyörű, házilag varrott mackó! El is neveztük Tartalomnak és társa, Forma; ők ketten „Tartalom és Forma egysége". Ha valaki medvékhez, állatokhoz bensőségesen ragaszkodik, az az embereket is jobban meg tudja érteni. Arról szó sincs, hogy a medvék „Tandori Dezsőt" több példányban jelentenék. Egyikük sem én vagyok, és ez a jó, mert sosem unhatom meg magam.

— A Nagy Gombfocikönyvön és a mackós verseskönyveken kívül mely írásait ajánlaná a gyerekeknek és miért?

— A legszívesebben azt mondanám: máris készül a Nagy Gombfocikönyv folytatása, de erre még várni kell. És bízom benne, hogy a Medvék minden mennyiségben új, bővített kiadása is megjelenhet. E pillanatban, azt hiszem kapható még itt-ott Madárlátta tollaslabda című ifjúsági regényem, valamint a Játékmedvék verébdala című verseskötet. Aki a medve (koala) bajnokságok történetére kíváncsi, és netán arra, hogyan kerültek hozzánk első verébfiókáink, keresse meg talán A meghívás fennáll-t, ez a regény ugyan „felnőtt-könyv" (a Magvető Kiadónál jelent meg) de hát az ilyen határok, tudjuk, összemosódnak. Ugyancsak a Magvető kiadványa volt a Valamivel több, ez is kapható még, és tulajdonképpen gyerekkönyvnek indult. Ahogy a Nagy Gombfocikönyvben, itt is egy Különös Torna eseményeiről van szó, táblázatosan, fordulóról fordulóra, és ismerkedni lehet a nálunk élő medvék és más lények életének fordulataival is.

A legfrissebb újdonságokról pedig így számolhatok be: ahogy ez a riport elkészül, odahaza este folytatódik a Jubileumi Medve- és Madárbajnokság! Igen szoros az élmezőny a húsz klub közül tizenhárom az élre ugorhat. A három meccs után pedig megtöltöm a kis előszobában azt a húsz neszkávés üveget, amelyben a holnap hajnali szotyolát és kölest viszem. A többi elemózsiás zsák már készen áll. Lassan véget ér a március, s ezzel az idei téli madáretetés első felén leszek túl. A Medvebajnokság is a felénél tart. Szóval, minden a régi!

Lejegyezte: Somhegyi Béla
Hegedűs István rajzai

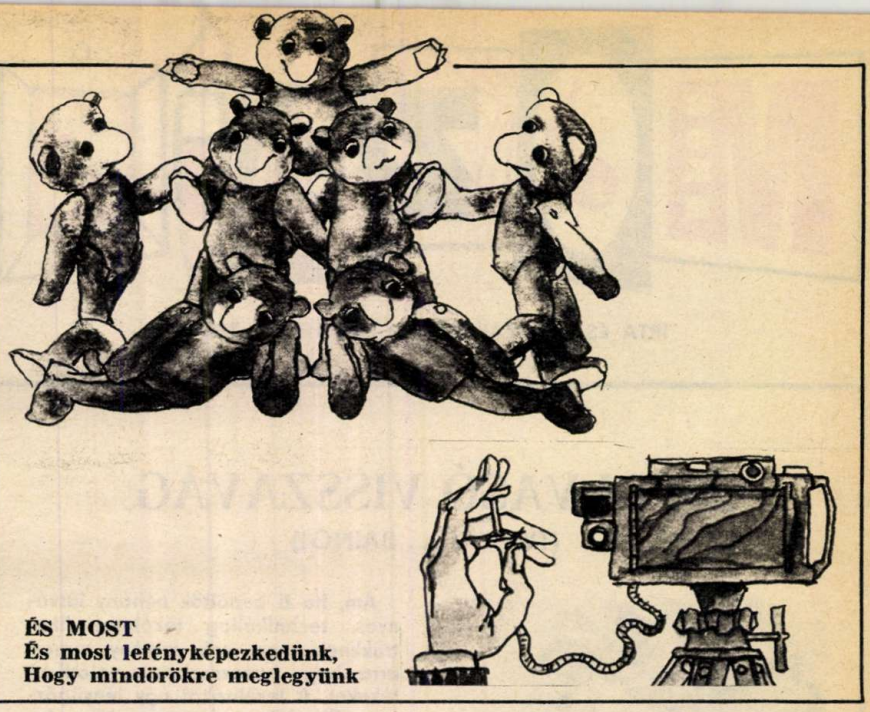

ÉS MOST
És most lefényképezkedünk,
Hogy mindörökre meglegyünk

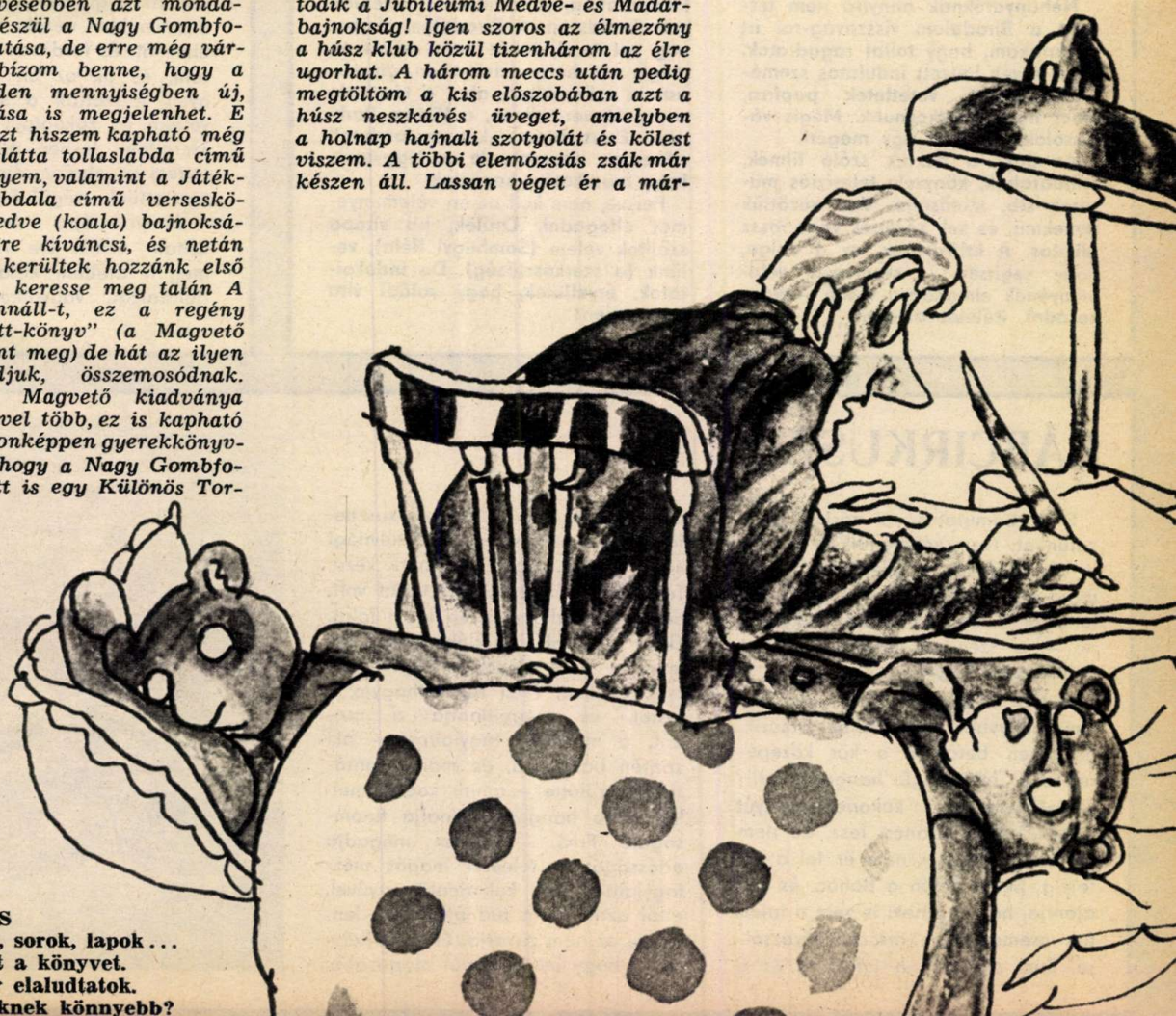

KÖTÉLHÚZÁS
Írok... Betűk, sorok, lapok...
Írnom kell ezt a könyvet.
Látom, ti már elaludtatok.
Hát melyikünknek könnyebb?

MOZAIK

ÍRTA ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SOMHEGYI BÉLA

AZ OLVASÓ VISSZAVÁG

(TYIUUU . . . BAING!)

Néhányatoknak annyira nem tetszett a Birodalom visszavág-ról írt filmkritikám, hogy tollat ragadtatok. Mivel érvek helyett indulatos személyeskedéseket vetettetek papírra, nincs miről vitatkoznunk. Mégis válaszolok, mert az ügy megéri.

Az ügy: a nektek szóló filmek, színdarabok, könyvek, televíziós műsorok stb. minősége. Van közöttük remekmű, és sok közepes vagy rossz alkotás. A kritikusnak az a dolga, hogy segítsen – személyes véleményének elmondása révén – tájékozódni, ítéletet alkotni.

Ám, ha ti bedőltök néhány látványos, technikailag tökéletes filmtrükknek, nem sok remény marad arra, hogy észreveszitek a valódi értékeket. A levélírókat úgy lenyűgözte a Birodalom visszavág, hogy fogadatlan prókátorként meg akarták védeni a művet. De csak cikkem második részét vették észre, azt, hogy „ezt a filmet megnézése után azonnal el kell felejteni". Pedig azzal kezdtem írásomat: „ezt a filmet meg kell nézni!"

A művészet célja nem az, hogy kikapcsoljon, andalítson, öncélúan szórakoztasson. A Birodalom visszavág ezt teszi, tehát nem művészet, mégis van helye szívünkben, ott, abban a csücsökben, ahol a táncnak, a fenékreverősdinek, a Vidám Parknak. Ezért írtam „két szólamban" cikkemet: lássátok, de ne higgyétek, hogy műalkotást kaptatok.

Persze, nem kell az én véleményemet elfogadni. Örülök, ha vitába szálltok velem (Somhegyi Béla), velünk (a szerkesztőség). De indokoljatok, érveljetek, hogy valódi vita kerekedjen!

KITALÁLOD...

. . . hol jártam? Este volt, de az épület, ahová beléptem, fényesen ragyogott. Bent rengeteg ember álldogált, tiszta, szép ruhában. A ruhatárba tettem a kabátomat, és még volt annyi időm, hogy végignézzem a szereposztást. Csengettek. Bementem egy hatalmas helyiségbe, ahol bársonyhuzatú székek voltak. Leültem a helyemre. Nemsokára sötét lett, majd újra világos, de most már nem a csillárok, hanem a reflektorok ontották a fényt. Egy magas helyen . . . na, de innét már nem titkolódzom, úgyis kitaláltátok, hogy színházban voltam. A színpadon sziklás hegyvidék látszott, persze csak majdnem olyan, mint az igazi. Mókás, régi ruhákba öltözött színészek jöttek elő a sziklák mögül, és beszélni kezdtek. Szavaik nyomán régi történetek elevenedtek meg, régen meghalt emberekről, akik akartak valamit, de nem hagyták őket azt tenni, amit kell. Harcoltak a hősök az igazukért, néha elbuktak, néha győztek. Észre sem vettem, hogy melyik pillanattól kezdve éreztem úgy, hogy közöttük járok, az ő gondjaikon töprengek, az ő szemükkel nézek, az ő érzéseiket élem át. És fordítva: ők már én voltam, és ők az én életem eseményeit játszották a színpadon. Nevettem és zokogtam velük, vívtam, szerettem, lesben álltam, cselt vetettem és elgáncsoltak, győztünk és vesztettünk; végül ők hajoltak meg – és én – újra a helyemen – tapsoltam nekik. De hazafelé menet megint átéltem kalandjaikat, gondolataikat, vágyaikat, és hirtelen

BÁBCIRKUSZ 4.

Frici bemutatásával zárjuk sorozatunkat. Nem véletlenül. Ő az, aki a legnagyobb meglepetést szerzi majd a porondon, mert az egyik pillanatról a másikra kétszer akkorára nő – a szemünk láttára! – mint amekkorán bejött.

Miért? Mondjuk azért, mert egy képeskönyvből emelt falba ütközik, miközben betáncol a kör közepére. És a „fal" mögül hangokat hall: „Mézfagylaltot, kukoricatöpörtyűt tessék!" Frici kíváncsi lesz, de nem lát át a falon, és nem ér fel a tetejéig. Ekkor bejön a Bohóc, és felajánlja, hogy ha neki is vesz a falon túli csemegékből, óriássá varázsolja. Frici megígéri a jutalmat, és a bohóc belekezd a hókuszpókuszba. Jöhetnek a színes fények, a túlvilági hanghatások, majd Frici nőni kezd. Teste már kétszer akkora, mint volt, de még mindig nem éri fel a falat. Ekkor – újabb ajándék ígérete ellenében – a Bohóc megint varázsol, és íme, Frici feje elhagyja a testét, és megpillantja a csodát, a mesebeli fagylaltost – aki szintén bábfigura, de már a fantáziátok szülötte –, amint kocsija mellett állva hangosan kínálja finomságait. Frici – miután megadja adósságát – teleeszi magát mézfagylalttal és kukoricatöpörtyűvel, ettől aztán nem tud újra kicsi lenni, de ez nem zavarja. Élvezi a helyzetet, hogy mindenkinél magasabb,

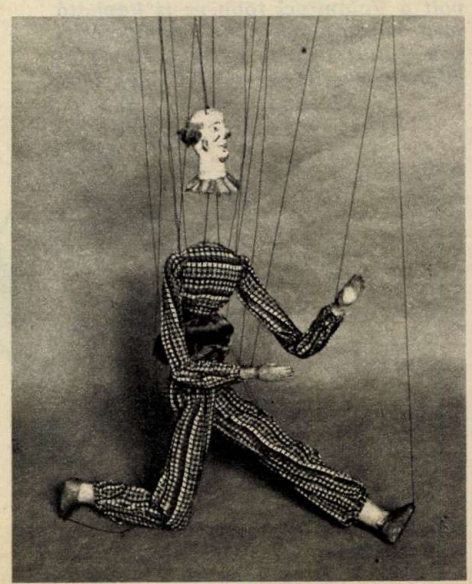

sokkal kisebbnek éreztem saját gondjaimat, és sokkal színesebbnek hétköznapjaimat. Talán még mosolyogtam, sőt dudorásztam is az utcán. Boldog voltam, hogy képzeletemben részese lehettem a színjátéknak, a benne szereplő valamennyi ember közös élményének. Ezt az örömöt nemcsak akkor érzem, ha színházban ülök, hanem mindig, ha egy könyv, egy film, egy zenedarab, egy vers vagy bármilyen műalkotás lenyűgöz, megragad, „bűvkörébe von". De a színház más: majdnem olyan, mint az igazi élet. Csak a függöny választja el a valóságtól.

*

Két nap múlva, március 27-én ünnepeljük a színházi világnapot, annak emlékére, hogy 1957-ben ezen a napon volt Párizsban a Nemzetek Színházának évadnyitója. Ha szombat este leülsz a tévé elé vagy éppen színházjegyed van, hallani fogod a minden évben elhangzó üzenetet, amelyben a színházművészet hitvallása fogalmazódik meg. Saját élményeid és a szombat esti szavak talán még jobban megszerettetik veled a színházat, az emberi kultúra egyik legősibb művészi játékát.

mindenkinél messzebb lát. Táncba kezd, és sorra kihívja az est eddigi szereplőit. A bábok megköszönik a tapsot, a zenekar tust húz a magnóról és véget ér a bábcirkusz.

Akinek van kedve, bővítheti figurái körét: lehet csinálni oroszlánt és szelídítőt, istállómestert és majmot, szóval mindenki megjelenhet, akit az igazi cirkuszban láttatok.

A képen jól látható, hogy a törzsnek és a fejnek külön zsinórok kellenek, a megnyújtáshoz. Ezt a bábut is könnyebb két bábosnak mozgatnia.

Szívesen elmegyünk egy előadásra! Várjuk a meghívót!

Vége

MINDIG LAKTUNK VALAHOL

ERDEI GRÜNWALD MIHÁLY

MINDIG LAKTUNK VALAHOL

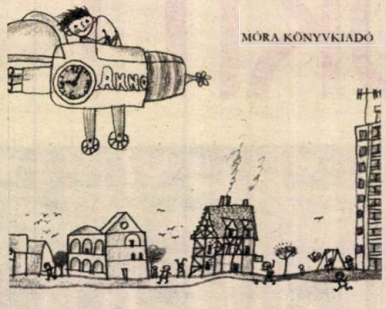

„Most, hogy kezedbe vetted ezt a könyvet, megajándékozlak. Hogy miért? Mert az olvasó gyerek az én szememben, ma, a televíziózás korában, értékes, megbecsülendő ritkaság, s ezért ajándékot érdemel.

És mi az ajándék?

Egy furcsa szerkezet, amelyet úgy hívnak: időgép.

Sajnos, egyetlen hibája, hogy leírhatatlan, lerajzolhatatlan, mert bennünk van.

Az olvasó gyerek vagy felnőtt vele képzeletben bárhová elrepülhet.

De az író képzelete sem működik másként. Időgép az, amely térben és időben bárhol jelen lehet.

Ez a könyv olyan időutazásra hív, amely a távoli múlttól egészen a jövőig tart. Most meghívlak téged is erre az útra. Ismerkedj meg a lakások, a városok történetével, hiszen te is tudod, hogy amióta ember él a földön, mindig laktunk valahol..."

Ezekkel a gondolatokkal kezdi érdekes könyvét a szerző. Olyan kedvesen hívogat, hogy nem szívesen mondunk nemet. Mindössze 22 Ft-ért (ez nem az időutazás, csak a könyv ára) ti is vele tarthattok!

ODAS!

(egy pillanat emléke)

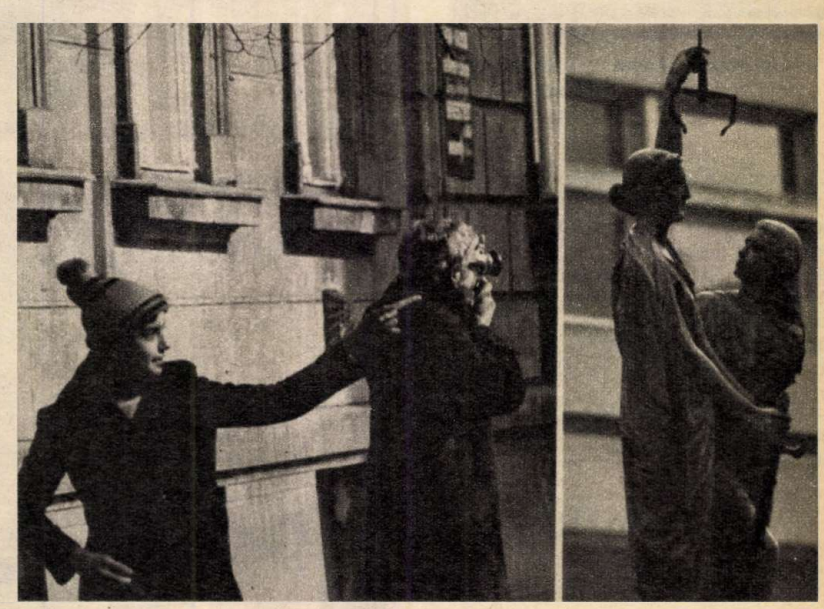

Megy az ember gyanútlanul a kora tavaszi utcán, hallgatja a verébkoncertet, nézegeti a járókelőket... egyszer csak megtorpan. Mit fényképezhet az a fotós? Körülnéz... és ha szemével megtalálja a témát, boldogan felkiált: Odas! Milyen érdekes! Mi is olyan érdekes ezen a szobron? Talán az, hogy jelen voltunk megörökítésénél?! Lehet, hogy képe benne lesz az újságban. És mi majd büszkén nézünk rá, sőt, már majdnem úgy érezzük, hogy alkotói is voltunk egy kicsit a fotónak. Sőt, olyan érzésünk támad, mintha a szobrot is mi mintáztuk volna...

MEGTALÁLTUK YUKIT!

Egy kislány Japánból. Az ő sokszorosított fényképével járták a postások az utcákat

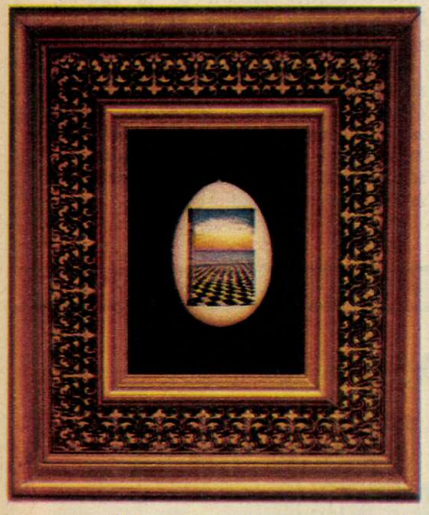

Doma István gyűjteményét ma is megcsodálhatjuk Füzesgyarmaton

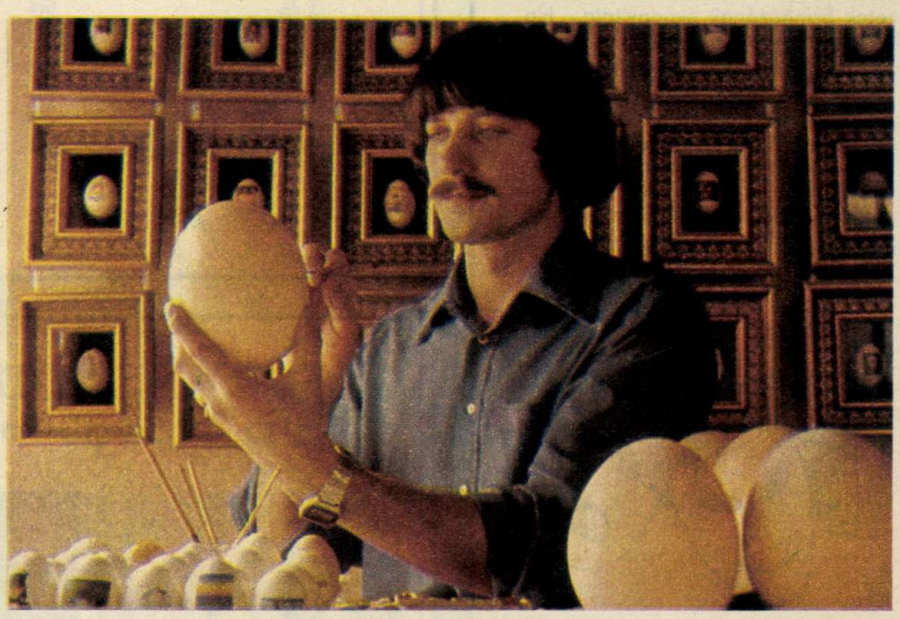

A füzesgyarmatiak kívánságát teljesítve egy regiment japán postás akadt a kislány nyomára Kanazawa város egyik iskolájában.

Meglátni és megszeretni! Ez történt Füzesgyarmaton Doma István festőművész Japánról készült kiállításán, ahol Yuki fényképe is szerepelt. Aki megfordult a Doma-házban, megkérdezte:

— *Ki ez a bájos kislány?*

De sem a nevét, sem a címét nem tudta senki.

A TUDÓSÍTÓ REGÉNYE

Mielőtt elmondanám Yuki történetét, szeretném bemutatni Doma Istvánt, aki e történetre felhívta a figyelmünket. Mert ő nemcsak füzesgyarmati kislegényként, hanem Japánban élő festőként is megmaradt lapunk hűséges tudósítójának.

Akik a Pajtás munkatársaiként hajdan leveleztek vele, tudják, hogy milyen szépeket álmodó fiú volt ez a

Doma Pista. Verseit olvasva azt mondtuk róla: „Költőnek született". Tanárai viszont, akik a természet, a biológiai tudományok iránti vonzódását ismerték, legszívesebben természettudományos pályára irányították volna. Édesapja zenész volt, de mert látta, hogy a fia mindig szerel, mindig létre akar hozni valamit, az általános iskola elvégzése után erősáramú technikumba iratta.

Pista technikus lett. Budapestre került. De ahol dolgozott, ott leginkább csak azt figyelte, mit lehetne rajzolni, megfesteni, mert ő csak festő akart lenni. Ha volt egy kis ideje, a képtárakat járta, neves mesterek műhelyébe kopogtatott be, hogy eltanulhassa tőlük mindazt, ami a festészet mesterségéhez tartozik. Amatőrként is több díjat nyert. De legnagyobb sikerét Tokióban aratta, ahová japán származású zeneművész feleségét követte. Tojáshéjra festett miniatűr képeit ezrek és ezrek csodálták meg. A kritikusok ujjongva írtak róla, a tojásfestészet forradalmárának nevezték.

Feleségét is megtanította magyarul, mégpedig úgy, hogy felsőfokú nyelvvizsgát tehetett. Amikor legutóbb itthon járt, Füzesgyarmaton kibérelte a 81 esztendős Balázs Margit néni nádfedeles öreg házát és a két nép barátságának szimbólumaként létrehozott egy önálló japán múzeumot. Az országban az elsőt, amelyet nemcsak a helyi tanács, hanem az UNESCO is pártfogásába vett. Nemzetközi díjjal tüntették ki.

MEGMUTATTÁK A FÉNYKÉPÉT

Lehet, hogy amikor e sorokat írom, a távoli Kanazawa városban már elkezdik filmre venni a Yukisztorit. Mert a festő és a kislány megismerkedéséről, címének felderítéséről filmet készítenek a japán televíziósok.

Doma István 1979-ben „Tájak, emberek" című kiállításához gyűjtött anyagot, s mert valami olyasmit akart összeszedni, ami felvillantja a japánok régmúltját is, fellkereste a Honshu szigetén levő Kanazawa városát. Itt ma is virágzik a kézműipar. Egész utcák, városrészek őrzik a régi építészet formáit, az ősi japán kultúrát. Éppen az egyik romantikus utcában rajzolgatott, amikor a közelébe kíváncsiskodott egy kislány. Bátorsága meglepte, mert a japán gyerekek inkább csak távolról lesik a külföldieket, nehezen barátkoznak velük. Ő viszont rögtön faggatni kezdte a festőt.

— Honnan jöttél?

— *Tokióból.*

— De nem vagy igazi tokiói.

— *Magyarországon születtem.*

— És Magyarország hol van?

— *Messze innen. Európában.*

— Ott is szoktál rajzolni?

— *Én mindenütt rajzolok.*

— Gyerekeket is?

— *Azokat is.*

— Milyenek a magyar gyerekek?

— *Legalább olyan kíváncsiak, mint te.*

„Amikor a fényképezőgépet elővettem, nem szaladt el, hanem olyan pózba állt, mint egy maneken. Fotózhattam jobbról, balról, s én megállás nélkül kattogtattam a gépem, mert éreztem, hogy a gyermekélet remek portréit készíthetem el." — írta találkozásukra visszaemlékezve Doma István.

Két lány azok közül, akik már levelet is írtak Nomura Yukinak
Címe: Shiobara-apart 3. 1—2 Korai-machi Kanazawa-shi, JAPÁN

A munka hevében sajnos, elfelejtette megkérdezni a lány nevét és címét. A városra azonban emlékezett. És amikor Yuki után olyan sokan kezdtek érdeklődni, megkísérelte a lehetetlent. Sokszorosította a három év előtti fényképet, és egy részletes levél kíséretében elküldte a kanazawai posta igazgatójának. Az igazgató mozgósította postásait, akik a fényképpel a kezükben elindultak a 370 ezer lakosú városba, ahol az utcáknak sincs nevük, csak számuk.

A postások megmutatták a fényképet mindazoknak, akikhez levelet, vagy pénzt vittek, akikkel találkoztak. De hosszú ideig reménytelenül. Az egyik iskolában azonban a fénykép láttán ujjongani kezdtek a gyerekek.

— *De hiszen ez a Yuki! Velünk jár, csak most nem jött iskolába.*

Három hét múlva már Tokióban volt az igazgató üzenete:

„A keresett lány neve: Nomura Yuki. Kilencéves, az általános iskola harmadik osztályába jár, kitűnő tanuló és kitűnő tornász."

A japán kislány címét azóta a füzesgyarmati gyerekek is megkapták. S az iskolából elindultak Japánba az első ismerkedő levelek.

„Százötven centiméter magas, közepes testalkatú, barna hajú lány vagyok — mutatkozott be Pardi Mónika. — *Nagyon szeretek utazni. Kétszer voltam vándortáborban, mert szerintem az országot igazán utazás során lehet megismerni. Úttörő tűzoltó barátaimmal a zánkai országos versenyen harmadikok lettünk. Az idén ismét elutazunk Zánkára, de most már jutalomból, táborozni."*

„Van egy vadaskertem, ahol vadkacsa és fácán is található — újságolta Török Pista. — *Szeretem az állatokat meg a falusi életet. Mert itt friss a levegő, sok a tágas tér, ahol focizhatunk."*

„Képzeld csak el, egyszer, ahogy megyek az utcán, mellém szegődik egy kiskutya. Hiába zavartam, nem tágított mellőlem, s mert a gazdája nem jelentkezett, megtartottam. De ma már inkább egy borjúra hasonlít, egy méter magasra nőtt. Csuda okos egy állat. Reggelenként ő hozza be a kiskaputól az újságot. A múltkor átvezetett egy öreg nénit az úttesten." — írta Papp Sanyi.

MEGHÍVÁS — YUKINAK

A füzesgyarmati gyerekek olyan gondolatokkal is foglalkoznak, hogy megkérik Doma Istvánt, hozza el egyszer magával Magyarországra Yukit. Néhányan már a pénzt is gyűjtögetik, hogy befizessék a kislányt egy nyári táborozásra.

Füzesgyarmat és Kanazawa városát sok ezer kilométer választja el egymástól. De a barátság, úgy látszik, nem ismer távolságot.

Faragó György

Vízresz

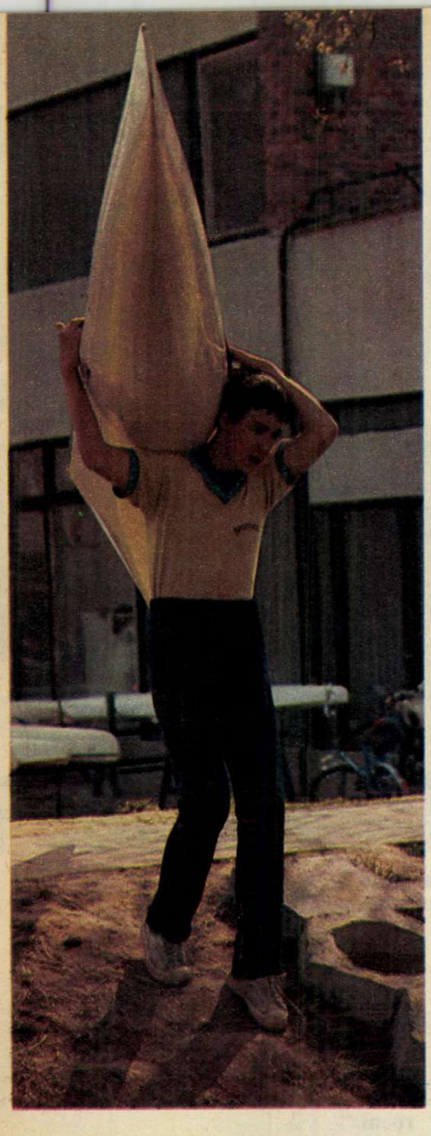

A víz már felesel a hideggel, de hiába komiszkodik a fagyos levegő, a kajakosok, kenusok már nem félnek tőle, inkább hisznek a folyók, tavak csábító, csalogató tükrének. Ilyenkor, tavasszal hosszú, kényszerű téli szünet után újra a csónakházak, a vízpart felé rajzanak. Szinte mohón robbannak be a „hajóhangárok" ajtaján, hogy óriásit szippantsanak e helyiségek semmihez sem fogható levegőjéből, abból a kicsit nyirkos, dohos, áporodott „illat"-egyvelegből, ami talán nem a legkellemesebb, de ők már nagyon régóta várták, hogy ismét érezzék. A polcokon, a hevedereken egymás mellett és fölött fekszenek a fényesre tisztogatott kajakok, kenuk, a fal mellett a lapátok állnak sorfalat.

Aztán e meghitt, nyugodt csendes világ egy szempillantás alatt „felforr", megérkeznek az első vízreszállók. Mindenki lázasan keresi azt a hajót, amelyikkel tavaly járt, hogy aztán amint megtalálta, nyomban vállára kapja, kivigye a stégre. Ezután már minden a régen megszokott rendben, szinte automatikusan történik. Az ember – árral szemben – vízre teszi a hajót, keresztbe fekteti rajta a lapátot, aztán beszáll.

Mintha most ülne, térdelne először hajóban, olyan labilisnak, borulékonynak érzi azt a stabil tanmedence után. Néhány csapás kell, amíg az őszi vízbiztonság visszatér, aztán már semmi gond. Lehet keresni az ismerős fákat, horgászokat, lehet mélyeket lélegezni a friss tavaszi levegőből, lehet fülelni a vízbe merülő lapát csobbanásaira, lehet farkasszemet nézni a nappal. Lehet örülni a világnak . . .

A vízreszállásnak.

B. F.

Gaál Zoltán képriportja

FIGYELEM!

Az 1982/83-as tanévre a 14. életévet betöltött és általánost végzett **lányokat** szövőnek, **fiúkat** villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.
Tanulmányi idő: 3 év.
Juttatások: villanyszerelő, műszerész szakmában **250 Ft,** a többi szakmában **500 Ft** társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően **410–620 Ft** tanulmányi ösztöndíj, plusz **130 Ft** jövedelempótlék.
Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben **5%** **szakmunkáspótlékkal 3300–5000 Ft/hó,** a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.
Jelentkezni lehet személyesen, szombat és péntek kivételével bármely munkanapon 8–15 óráig.

Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár
személyzeti osztály
Budapest XIII., Fáy u. 81–83. – 1135

ÉRDEKEL A KÉMIA?

Jelentkezz továbbtanulásra a Than Károly Vegyipari Szakközépiskolába! (Budapest II., Lajos u. 1. – 1023)

Iskolánk az országban egyedüli olyan oktatási intézmény, amely a vegyipari szakmán belül a könnyűipar számára képez szakembereket.
Három szakmai ágazatban – textilvegyipari, bőrvegyipari és papíripari – folyik a képzés.
Az érettségi után tanulóink vagy továbbtanulásra, vagy technikus minősítésre jelentkezhetnek.
Vidéki tanulóink részére kollégiumi férőhelyet biztosítunk.

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja szakmunkástanulónak az 1982–83-as tanévre: **épületvillamossági szerelő (villanyszerelő), padlóburkoló, magasépítőipari ács-állványozó, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, szobafestő és mázoló (tapétázó), kőműves, épületasztalos, vasbetonkészítő, vízszigetelő, bádogos, építőgépszerelő, épületburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos szakmákba.** Vidéki fiatalok részére a tanácsok irányítása alá tartozó kollégiumban elhelyezést, teljes ellátást biztosítunk. Ösztöndíjat, a III. évben teljesítménybérezési lehetőséget, a rendeletekben előírtaknak megfelelően társadalmi szerződéses ösztöndíjat ad a vállalat.
Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatásán Budapest XXI., Kiss János altábornagy u. 19–21. – 1751. (Megközelíthető: Boráros tértől gyorsvasúttal második megálló.)

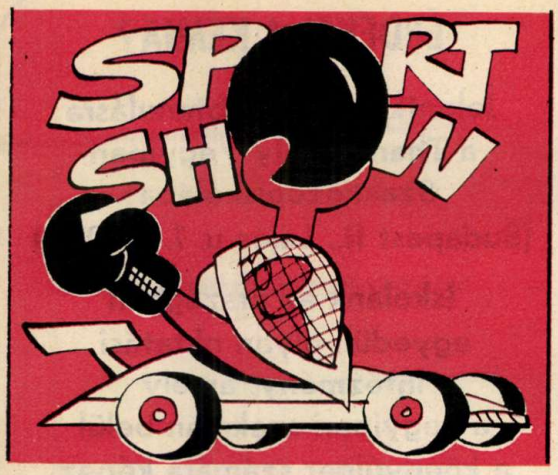

ÉRZELMEK

Vége az összecsapásnak. A feszültség felenged, a cselgáncsozó levegőbe lendíti ökleit. Mennyi mindent kifejezhetnek ezek a mozdulatok, a győzelem, a diadal, a büszkeség örömét, az elpuskázott, kihasználatlanul hagyott lehetőségek miatt érzett bosszúságot, vagy éppenséggel a buzdítást, a további mérkőzésekhez szükséges akaraterő összpontosítását. Érzelmekről vallanak az öklök, arról a viharról amely a sportoló idegeit szaggatja, s amelyeket verseny, mérkőzés közben aligalig árulhat el. Egyebek között ezért mondják, hogy a sport nagyfokú önfegyelemre is nevel.

FÁJDALMAS SIKER

A színészeknek manapság gyakran kell barátságot kötniük egy-egy sportággal. Faye Dunaway, hollywoodi filmsztár például legújabb szerepe miatt kénytelen volt megtanulni görkorcsolyázni. A bemutató előtt négyhetes gyorstanfolyamon vett részt, de az előadások tanúsága szerint ez kevésnek bizonyult, a színésznő ugyanis meglehetősen sűrűn bukdácsol a színpadon, olykor-olykor el is esik. Ezen persze a közönség derül, nő a siker. És a kék foltok száma a művésznőn, aki már erős fájdalmakról is panaszkodik. Lám, nem minden bukás jelent kudarcot a színpadon, mint ahogy történetünk is bizonyítja, a siker is lehet fájdalmas.

MÁGUS NÉLKÜL NEM MEGY

— Birkózóink azért nem érnek el kiugró eredményt a nemzetközi porondon, mert a mágiát nem engedélyezik a Nemzetközi Birkózó Szövetség (FILA) szabályai — háborognak a szenegáli birkózósport vezetői. A Szenegálban „lamb"-nak nevezett birkózás évszázadokkal ezelőtt honosodott meg, ez tulajdonképpen egy harci, katonai játék maradványa. A versenyzőknek porondon, homokos talajon kell küzdeniük. A két sportoló feláll, becsmérli egymást, leguggol. A mérkőzés megkezdődik. A szabályok ugyan nem tiszták, gyakori a vita is, de a lényeg az, hogy ebben a guggoló helyzetben kell úgy eldobni az ellenfelet, hogy az a lábán kívül minél több testrészére érkezzék a homokba. A bíró pontoz, majd eredményt hirdetnek.

A csaták előtt, alatt és után azonban fontos szerepet kap a mágia. A legjobb lambversenyzőket ugyanis foglalkozásszerűen „kábítják": a végtelenségig szítják bennük a harci tüzet. Az eksztázisba esett birkózó állítólag erejének, tudásának megduplázására is képes. A varázsló persze nemcsak erre hivatott. A mérkőzés ideje alatt a „segítő" a nézők soraiban foglal helyet, és különféle varázsszavak pusmogásával szuggerálja a versenyzőjét, a nézőket és a bírókat is. A legjobb szenegáli birkózó Mamadou Sakho már indult az 1976-os montreali és 1980-as moszkvai olimpiai játékokon is, igaz, eredmény nélkül. Állítólag, mert nem segítette a mágus.

zállás

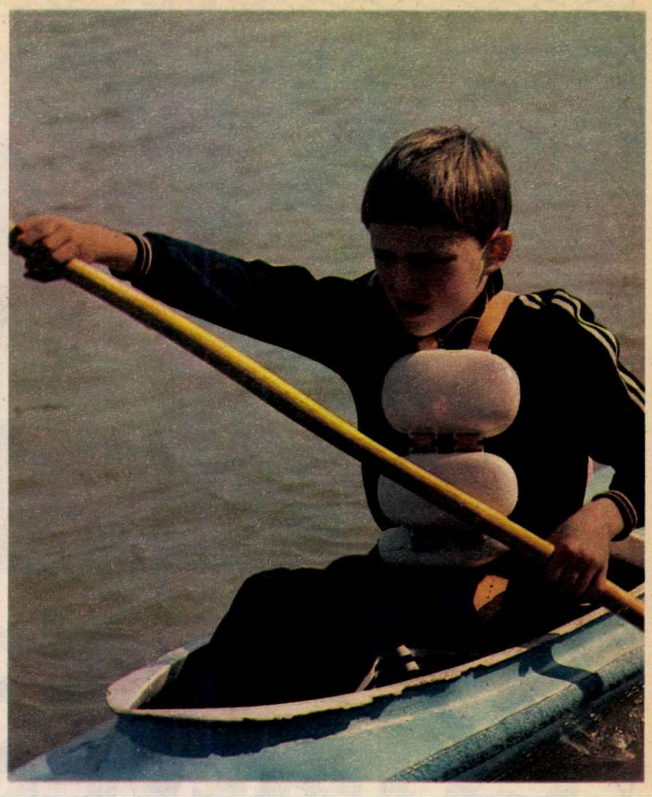

Hűs víz, jó levegő, erőt próbáló küzdelem, csend és nyugalom. Vég nélkül sorolhatnók tovább, mennyi mindent jelent, vándorolni a hullámokon...

Ikrek és hátvédek

Béci nevetősebb szemű, pedig azt mondják, Csaba a vidámabb. Ördög tudja, hogy van ez. Óvatosan szólítom meg őket: — Béci? — Csaba? — hátha tévednék. A futballpályán sem lehet könnyű az ellenfélnek mikor a kapu előtt összeakadnak velük. Bizonyára bosszúsan gondolják: — Elég lenne egy is belőletek; így is nehéz beletalálni abba a hálóba! Erdélyi Béla és Csaba ugyanis az Úttörő Stadion SC serdülő III. futballcsapatának hátvédje, egyben a Budapest válogatott tagjai.

— Jó ikernek lenni?

— Van jó és rossz oldala. Együtt tanulunk, segítünk egymásnak, ha valamelyikünk nem érti az anyagot. Ha rexezni akarunk, nem kell a szomszédba menni játszótársért — mondja Csaba.

— Eddig szinte teljesen egyformán öltöztünk — szól közbe Béla —, de jó lenne már ezzel az egyformasággal felhagyni. Igaz, amikor anyu különböző nadrágot vett nekünk, mindkettőnknek a másiké tetszett jobban. No és furcsa, de ha egyikőnk rosszul felel, az a másikat is ugyanúgy bántja. Kisebb korunkban, ha anyu meglegyintette Csabit, mert csúnyán írt, én is vele sírtam.

— A focin kívül mit csináltok még szívesen?

— A heti 3-4 edzés szinte minden időnket leköti, így a tanuláson kívül alig marad másra. Szívesen magnózunk, mostanában a Hungáriát és az Eddát hallgatjuk leginkább.

Kétéves öccsük, Ricsi kemény nevelést kap tőlük, gyakran szigorúbbak vele, mint a szülők.

— Szeretnénk, ha Ricsi bátor, erős és mindenekelőtt jószívű lenne. Egyébként már ügyesen gördeszkázik, egyelőre a folyosón. Tavasszal megtanítjuk focizni.

Kérdésemre, hogy szeretnének-e majdan nagy focisták lenni, zavart mosollyal válaszolnak: természetesen.

V. S. E.
Fotó: Karasz Lajos

KEDVES ISMERŐS DÉVÉNYI MINDENÜTT

Dévényi, mint beatműsorvezető, Dévényi, mint diszkós, Dévényi, mint a televízió és a rádió munkatársa, Dévényi, mint újságíró. Nehéz lenne meghatározni Dévényi Tibor igazi műfaját, valódi arcát.

1966-ban lett országosan ismert Dévényi, amikor megnyerte a Ki mit tud?-ot egy sziporkázó paródiával. Egy évre rá már beatkabarét konferált. Beatműsorvezető? Mi ez? – kérdezhetnétek, hiszen ma már ilyen foglalkozás nincs. A válasz meglepően egyszerű. Dévényi rendszeresen vezette a hazai három „nagy", az Illés, az Omega és a Metró koncertjeit, de őt hívták, ha külföldi rock-együttes vagy énekes jött hozzánk, mint a Tremeloes, a Mungo Jerry, Flower Potmen, Suzi Quatro és a legendás Traffic.

1976-tól lett külső munkatársa a rádiónak, ahol – természetesen – a pop- és a rockműfajokban dolgozott. A Táskarádió és a nem kisebb sikerű Belépés nemcsak tornacipőben című műsorokban halhattuk Dévényi Tibor hangját. Egy évre rá már az Egymillió fontos hangjegy című televíziós könnyűzenei műsor vezetője volt, majd az egyik legnépszerűbb, gyerekeknek szóló műsorban, a TTT-ben mutatta be a legfrissebb hazai és külföldi számokat. Közben a koncertdobogókhoz sem lett hűtlen, az iskolai téli szünetekben ő a műsorvezetője a Corvin-moziban a Beat-párbaj című koncertsorozatoknak.

Tibor két éve új oldaláról mutatkozott be: a Képes Újságban tájékoztatja a legfrissebb pop- és rockhírekről az olvasókat. Dévényi népszerűségére jellemző, hogy hetente sok száz levél érkezik hozzá, amelyben fényképet kérnek tőle. Ezeknek a levélíróknak most mi is teljesítjük a kérését.

Z. J.

DÉVÉNYI TIBOR

PAJTÁS

FOTO: GAAL ZOLTÁN

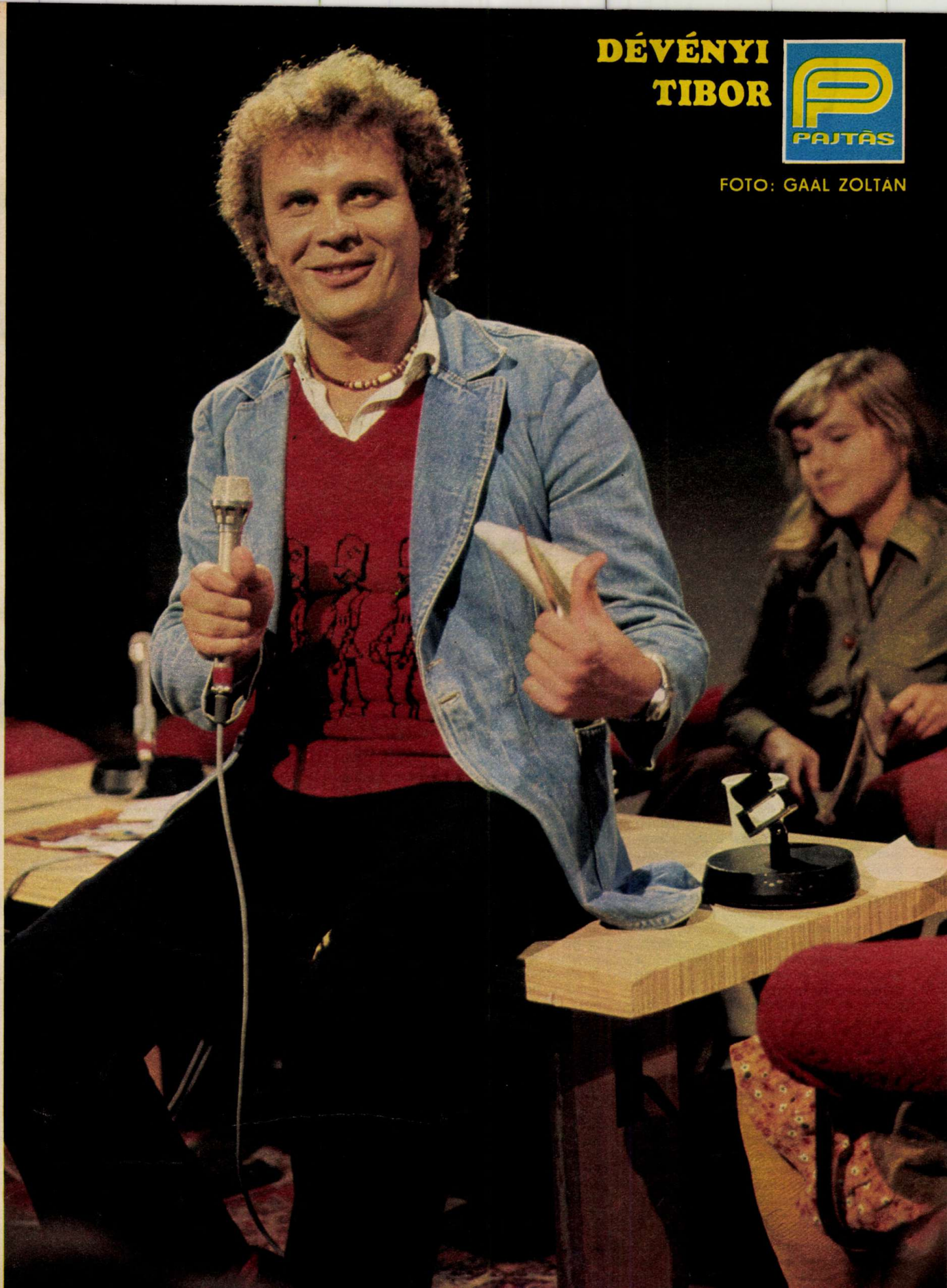

Megművelt

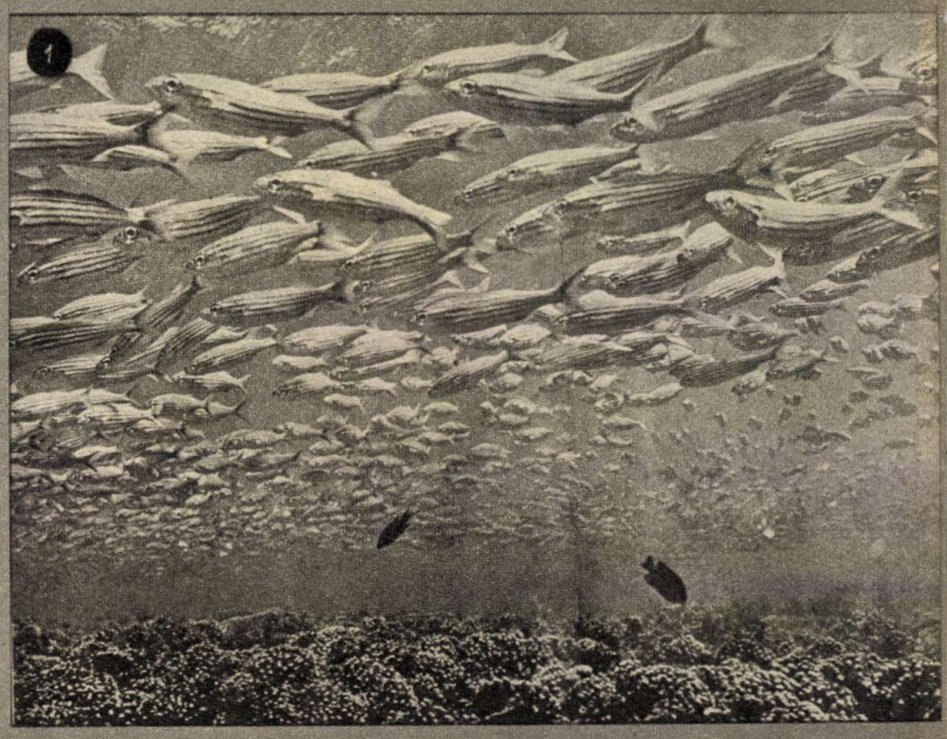

Bármilyen furcsa, még szét sem néztünk alaposabban ezen a Földön. Évezredek óta kutatjuk a csillagok és az Univerzum titkait, de bolygónk szerkezetéről csak a legutóbbi évtizedekben sikerült hozzávetőleg pontos képet kapnunk. Megmérjük a tőlünk százezer fényévekre levő csillagok hőmérsékletét, nagyságát, forgási sebességét, életkorát, meg amit csak akarunk. A bolygónk felszínének kétharmad részét borító tengerekről és óceánokról azonban még a századfordulón is romantikus elképzelések és történetek éltek a köztudatban, szilaj kalózokról, lakatlan szigetekre vetődött hajótöröttekről, utazókról és kalandorokról, tengeri szörnyekről, különös, távoli népek mesés kincseiről . . .

Aztán hirtelen összezsugorodott a Föld. No persze nem az átmérője lett kisebb, hanem az ember tevékenységi zónája tágult minden eddiginél hatalmasabbra. Egyszeriben minden talpalatnyi helyre szükség lett az élelmiszerek megtermeléséhez, és nem lehetett többé lemondani a legtávolabbi energia-, és nyersanyagforrásokról sem. A közlekedés, a hírközlés és általában a tudományos-technikai forradalom lehetővé is tette ezek kiaknázását. Ám egyszersmind lehetővé tette néhány kijózanító, nyugtalanító tény felismerését is. Nevezetesen azt, hogy sem az energia, sem a nyersanyag, sem az élelmi-

A tengerekről szóló legendák, mítoszok, babonák és romantikus történetek kora egyszeriben véget ért. Az ember kezdi a gazda szemével nézni bolygójának roppant vízkészleteit . . .

SOK VAGY KEVÉS . . . ?

Ezen a ponton aztán újabb furcsaságba botlunk. Mert igaz ugyan, hogy Földünk legnagyobb részét víz borítja, mégis szűkében vagyunk. A tengervíz ugyanis magas sótartalma miatt nem fogyasztható. És nemcsak arra alkalmatlan, hogy a szomjunkat oltsa, de egyes kivételes esetektől eltekintve sem az ipar, sem a mezőgazdaság nem tud mit kezdeni vele.

Ennek ellenére hamarosan szükségünk lesz erre az irdatlan vízmennyiségre. Jelenleg az édesvizű folyók és tavak készletei állnak a rendelkezésünkre. És bár egyre kínosabban ügyelünk ezek tisztaságára és tisztítására, néhány évtized múltán nem lesznek képesek a szükségletek fedezésére. A világ vízfogyasztása ugyanis elképesztő ütemben emelkedik. Az ENSZ természeti forrásokat tanulmányozó szakértőinek számításai szerint az emberiség vízfogyasztása ma nagyjából kétszerese az 1964-es mennyiségnek. Amint látjuk, még húsz év sem kellett hozzá. És az ütem egyre gyorsabb . . . !

gervizet! – mondhatná valaki. – Általános iskolai tananyag. Igazán nem boszorkányság!

Valóban nem az, viszont rettenetesen drága. Legalábbis egyelőre. Mert a desztilláció – a lepárlás – meglehetősen energiaigényes művelet, az energia ára pedig mint tudjuk . . . Nos, ennek ellenére már ma is működik vagy nyolcvan ilyen berendezés szerte a világon. A tiszta ivóvíz tudniillik olyan áru – főként ott, ahol nincs vagy csak nagyon kevés van belőle –, amelynek értéke mellett Darius minden kincse, sőt kőolaja is eltörpül.

A tengervízből történő „nagyüzemi" ivóvízgyártás tehát ma már elsősorban energia kérdése, amelynek megnyugtató megoldását az atomerőművek további rohamos és tömeges elterjedése jelenti majd.

EGYÜNK HALAT, LEGJOBB FALAT!

A tudományos előrejelzésekben egyre gyakrabban bukkan fel az a nézet, miszerint „elérkezett az ideje annak, hogy az ember halászból, halat tenyésztő farmerré váljon!" Úgy véljük, ez eléggé világos beszéd. De hogy még világosabb legyen: a világ halászflottáinak évi zsákmánya több, mint százmillió tonna! A hal húsa ízletes, tá-

tengerek

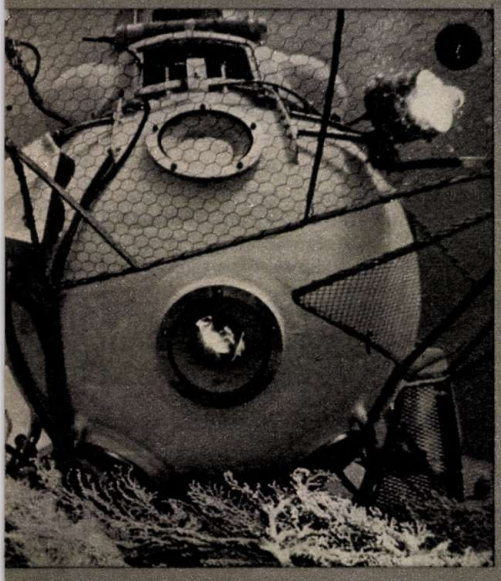

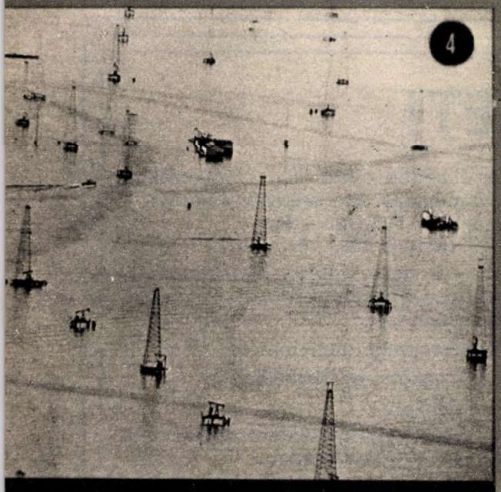

1. A tengerek terített asztallal várják az egyre jobb étvágyú emberiséget. Persze... nem mindegy, hogyan ülünk asztalhoz

2. Az óceánok növényzetének megműveléséhez merőben szokatlan külsejű és rendeltetésű mezőgazdasági gépekre lesz szükség

3. A part menti vizek felparcellázása máris megkezdődött. A haltenyésztés a mezőgazdaság szerves részévé válik...

4. Egy tengeröböl, amely már mindenféle andalító romantikát nélkülöz. Viszont minden csepp olajra szükség van!...

láló és egészséges. De ahhoz, hogy valóban enyhítse a jövőben az emberiség élelmiszergondjait, az egyre nagyobb mértékű, egyre hatásosabb lehalászási módszerek önmagukban nem elegendőek. Ahogyan a sertés, a csirke, vagy a marhahús előállítása sem a vágóhídon kezdődik, előbb-utóbb hozzá kell fogni a halállomány tervszerű tenyésztéséhez, beleértve az utódnevelést, a korszerű takarmányozást, az ideális környezet megteremtését, sőt a nemesítést is. Ahogyan ez már a szárazföldi háziállatok esetében a lehető legtermészetesebb.

Nem beszélve a tengerek és óceánok csodálatos, gazdag növényvilágáról, amely ma még legfeljebb gyönyörködteti a természetfilmek kedvelőit, de ki tudja, hogy némi gondozással, hozzáértéssel miféle csemegék készíthetők belőlük...?

ÚJABB „ARANYLÁZ"

Ahhoz azonban, hogy a tenger igazi és kimeríthetetlen éléstárrá váljon, elsősorban „ki kellene takarítani", illetve megakadályozni további elszennyeződésüket.

Egy megdöbbentő adat A. C. Clark tollából: „Évenként több, mint húsz tonna nyersanyagot bányásznak ki a földből, hogy egy modern ember létszükségletét – és fényűzését (!) – fedezzék!...."

Tegyük gyorsan hozzá, hogy ezt 1966-ban írta az amerikai író, úgyhogy rossz rágondolni, hogy azóta hány tonna „esik" egy modern főre! Ennyit a világ nyersanyag-szükségletéről.

Bármilyen meglepően hangzik is, ezen a területen szintén a tengerek megművelése – pontosabban bányászata – jelenti a megoldást. Félreértés ne essék, ezúttal nem a tengerfenék ásványkincseinek kiaknázásáról van szó. Nem azért, mintha ennek nem lennének kecsegtető távlatai – elég ha csak az újonnan felfedezett kőolaj-lelőhelyekre gondolunk, hanem magára a vízben oldott, vagy apró szemcsékben lebegő fontos nyersanyagokra. Ezek mennyisége ugyanis nem kevesebb, mint 50 kvadrillió tonna! Hogy ez mennyi...? Nos, éppen egymilliószor több, annál, mint amennyit az emberiség egésze eddigi történelme során felhasznált. A tengervíz egyetlen köbkilométeres „kockája" kb. 150 millió tonna szilárd anyagot tartalmaz. Igaz, ennek legnagyobb része közönséges só – kb. 120 millió tonna –, de a fennmaradó 30 millió tonnában a vas kivételével az összes fontos nyersanyag megtalálható. Többek között 20 tonna arany is...!

Az újabb aranylázat azonban egyelőre fékezi az a körülmény, hogy ez a mennyiség 4 milliárd tonna vízben oszlik el. És bár az ásványok kivonása technikailag megoldható lenne, ismét az energiaellátás gondjaival találjuk szemben magunkat. Viszont ahol legnagyobb a szükség, ott a legközelebb a segítség. Talán éppen az ivóvízgyártás melléktermékeként keletkező nyersanyagokkal „dúsított" tengervíz lesz az az alapanyag, amelyből már gazdaságosan lehet bányászni. Annál is inkább, mert a jövő termonukleáris – magfúziós – erőműveihez is a tengervíz szolgáltatja majd a hidrogént és a deutériumot.

*

Tessék...? Hogy ez az egész túlságosan szépen, már-már meseszerűen hangzik? De hiszen mindez annyira valóság, hogy többé-kevésbé máris létezik. Az ivóvízgyár, a tengerfenék bányászata, a halgazdaságok... Egyszóval csak rajtunk múlik. De idézzük inkább ismét Clarkot: „Ha két-három generáción belül mégis kifogynánk az energiakészleteinkből, ezt csak saját hozzá nem értésünknek köszönhetjük. Olyanok leszünk, mint a szénágya tetején megfagyó kőkorszakbeli ember..."

Cser Gábor

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Vár benneteket a Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége, – gyertek hozzánk szakmát tanulni!

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákba:

általános vegyipari, hegesztő, esztergályos, marós, központifűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték-szerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezetlakatos, villamosgépszerelő, villamoshálózat-szerelő, műszergyártó- és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek), bútorasztalos, épületasztalos, magasépítőipari ács-állványozó, szobafestő-mázoló-tapétázó, padlóburkoló, kőműves.

A képzési idő 3 év, kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek a következő szakmákban:

Általános vegyipari, elektronikai műszerész, irányítástechnikai műszerész. A képzési idő 4 év, az általános vegyipari szakon kollégiumot biztosítunk.

Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:

tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 250 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíjkiegészítés, félévenként jutalomlehetőség, évente nyereségrészesedés, szociális és kulturális lehetőségek.

A szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon. Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein.

Továbbtanulással kapcsolatos további részletes tájékoztatást ad az Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya

Címünk: Budapest X., Keresztúri u. 30–38. Levélcím: 1475 Budapest Pf. 100. Telefon: 836-702

Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. Jelentkezéseteket előjegyzésbe vesszük.
Ne feledjétek! – Vár az

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség? A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt fonó szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmára, valamint fonalfestő, vagy villanyszerelő, továbbá lakatos szakmára is.

Egy hét elméleti oktatatás az iskolában, egy hét gyakorlat a **PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN.**

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:
a tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–720,– Ft.
Az ösztöndíj: 500,– Ft.

– 5,– Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk (lakás és háromszori étkezés)

– tankönyvek, tanszerek

– munkaköpeny, iskolaköpeny

– diákbérlet

– hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk. Korszerű, új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük, és ösztönözzük. Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest, Váci út 91. 1044

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT • ÚJPESTI CÉRNAGYÁRA • BUDAPEST-NAGYATAD

SZEDD A LÁBAD!

FÖLDES VILMOS RAJZAI

AZ UTOLSÓ ELŐTTINEK SEM KÖNNYŰ...

KOMBINÁLT TÚRA

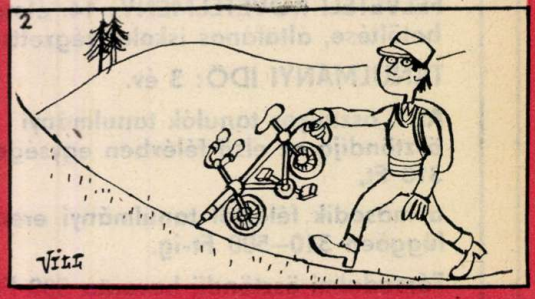

SEGÍTŐKÉSZSÉG

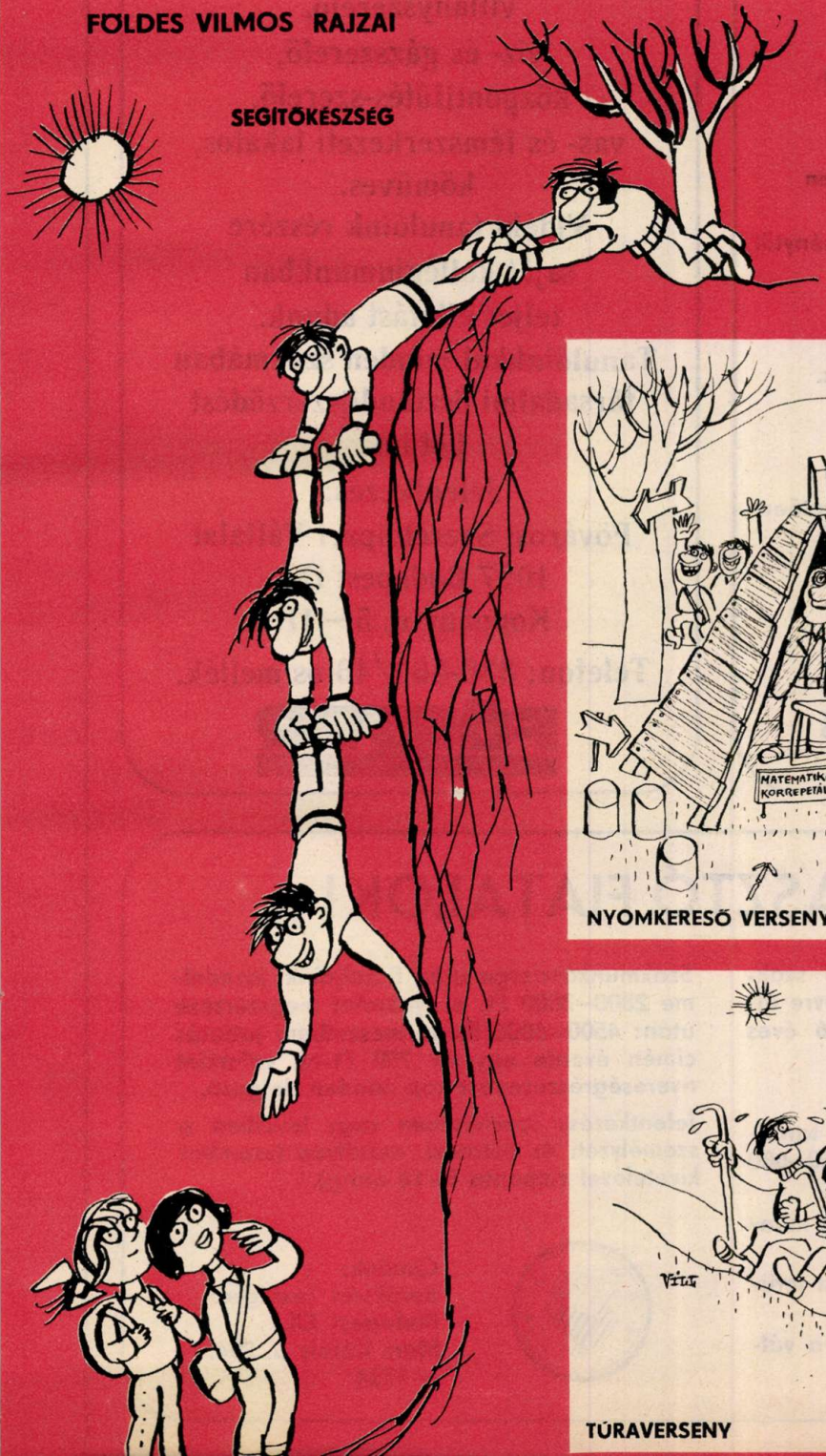

NYOMKERESŐ VERSENY

KÖZÖS ÉNEKLÉS

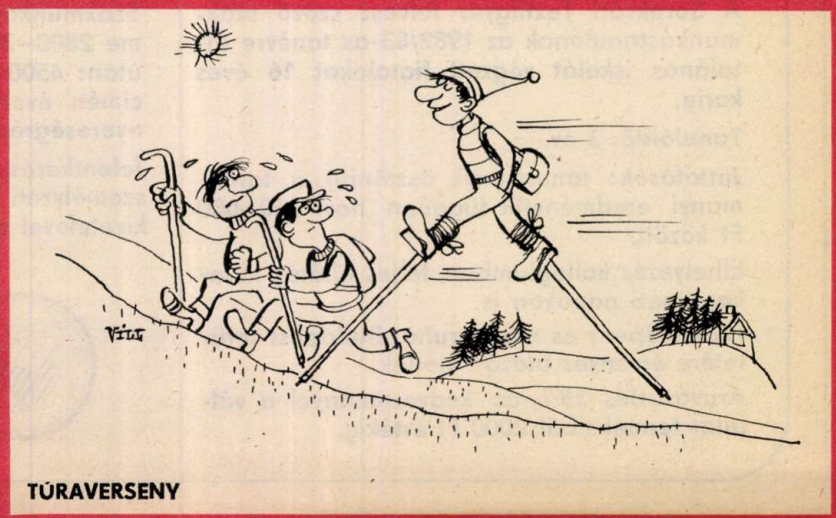

TÚRAVERSENY

Fiúk jelentkezését várjuk
az Újpesti Gyapjúszövőgyárba
az 1982. szeptember 1-én induló
tanévre:
géplakatos, textilgépszerelő,
villanyszerelő és esztergályos
szakma megszerzése céljából.

FELVÉTELI KÖVETELMÉNY: 14. életév betöltése, általános iskolai végzettség.

TANULMÁNYI IDŐ: 3 év.

Az I. osztályos tanulók tanulmányi ösztöndíja az első félévben egységesen 310 Ft,

a második félévtől tanulmányi eredménytől függően 310–500 Ft-ig.

Társadalmi ösztöndíj havonta 500 Ft.

Tanulóink részére ingyenes kollégiumi elhelyezést és munkaruhát biztosítunk.

Havonta egyszeri hazautazás esetén költséget térítünk. A tanulók a teljes ellátásért napi 3 Ft-ot térítenek.

A szakmunkásvizsga megszerzését követően továbbtanulási lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezni lehet:
Újpesti Gyapjúszövőgyár
személyzeti osztály
Budapest IV., Berni u. 1. – 1045

A Fővárosi
Szerelőipari Vállalat
az 1982—83-as tanévre
beiskoláz szakmunkástanulónak
általános iskolát
végzett fiúkat
a következő szakmákba:
villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.
Vidéki tanulóink részére
saját kollégiumunkban
teljes ellátást adunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmi ösztöndíjszerződést
kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX.,
Koppány u. 5—11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

FŐSZER

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A Soroksári Textilgyár felvesz szövő szakmunkástanulónak az 1982/83-as tanévre általános iskolát végzett fiatalokat 16 éves korig.

Tanulóidő: 3 év.

Juttatások: tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően havi 350–600 Ft között.

Elhelyezés kollégiumban, teljes ellátás munkaszüneti napokon is.

Iskolaköpeny és munkaruha, Budapest területére érvényes utazási pótlék.

Áruvásárlás 35%-os kedvezménnyel a vállalat termékeiből 2000 Ft értékig.

Szakmunkásvizsga után fiataljaink jövedelme 2800–3000 Ft, a gyakorlat megszerzése után: 4500–5000 Ft. Természetbeni juttatás címén évente egyszer 750 Ft-ot, valamint nyereségrészesedést kap minden dolgozó.

Jelentkezés: személyesen vagy levélben a személyzeti és oktatási osztályon (szombat kivételével naponta 8–14 óráig).

Címünk:
Soroksári Textilgyár
Budapest XX.,
Marx Károly u. 294.
– 1734

CSAK SZELÍDEN

Olykor, olykor a legmarconább sportolók is arra kényszerülnek, hogy megszelídüljenek. Lám, lám, a labdarúgókapus, aki máskor oroszlánként őrzi hálóját, aki még önmagát sem kímélve vetődik az ellenfél játékosai elé, vagy harciasan pattan fel kapuja előterében, hogy elhalássza a fejelni készülők elől a labdát, most szelíden terelget egy pályára tévedt galambot. Ugyanez a kapus talán néhány másodperc múlva torkaszakadtából ordít védőinek, hogy hova helyezkedjenek! Majd iszonyatos erővel, vicsorogva ugrik labdára, támadóra, hogy megakadályozza a gólt.

Az ökölvívók is ritkán lejtenek együtt ilyen szolid táncot a szorítóban. „Ölelkezni" csak akkor szoktak, ha már igen-igen elfáradtak.

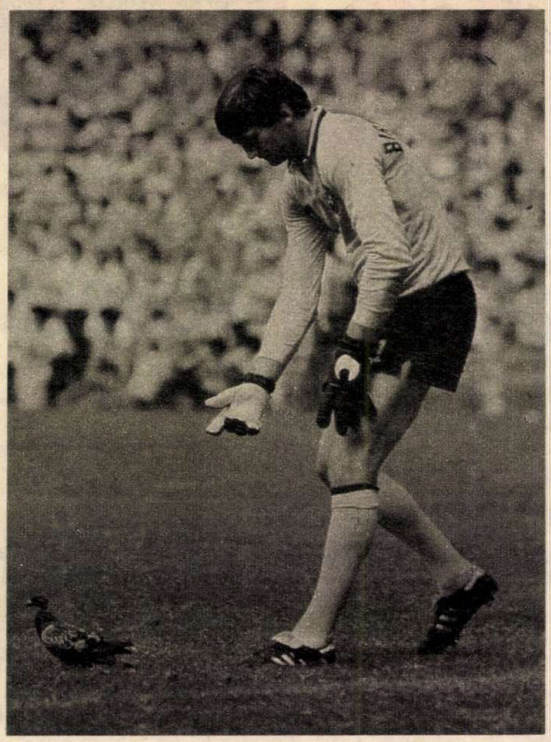

RUTINOS VÍZISÍZŐ

A tizenegy hónapos Tamaryn Fry már rutinos vízisízőnek számít, hiszen nyolchónapos korában kötött barátságot ezzel a sportággal. Úszni akkor már „régen" tudott, háromhónapos korában javában tempózott a hullámok között. Édesanyja szerint ezt leszámítva Tamaryn „egészen normális" kisgyerek, hiszen járni még nem tud, és a szókincse is csupán ennyi: mama, papa, baba.

AZ ATLÉTÁK ATLÉTÁJA LESZ?

A kérdés egyes szakemberek szerint 1984-ben eldől. Az amerikai Carl Lewis, a legendás hírű Jesse Owens utóda lehet a Los Angeles-i olimpián, sőt megdöntheti Bob Beamon 1968-as távolugró világcsúcsát, a 890 centit. A remek atléta már 873 centimétert is ugrott (a megengedettnél nagyobb hátszélben). Ha a nyári csúcsidőszak kellős közepén felvinnék a mexikói magaslatra – itt nagyon kedvezőek a távolugráshoz a körülmények – egészen biztos, hogy még kilenc méternél is nagyobbat ugrana. Egy olyan távolugró, mint Lewis, aki rendszeresen 10–10.1 másodperc alatt képes a száz métert futni, s ráadásul olyan ruganyos, mint egy friss gumilabda, még messzebbre is juthatna, ha tökéletesítené technikáját.

Ő erről így vélekedik: „Szerintem inkább a gyorsaságomat kell fokozni, ha sikerül 10 másodperc alá kerülnöm rendszeresen, akkor technikai fogyatékosságaim ellenére is elhódítom Beamontól a világcsúcsot. És „mellesleg százon s kétszázon is jobb leszek mindenkinél."

Erre mondják, hogy „három legyet" – egy csapásra.

TÖPRENGŐ

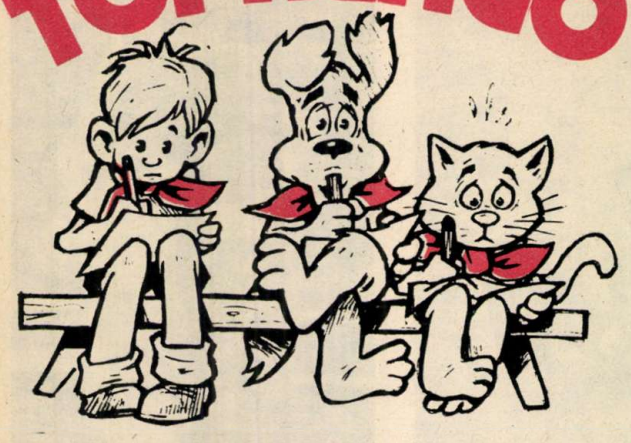

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be! Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: április 5. (cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397. A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ"!)

T	I	B
L	Á	M
S	A	B
Y	I	H

HÍRES KÖLTŐNK. Addig rakosgasd ezeket a dominókockákat, amíg a betűkből századunk egyik ismert magyar költőjének a neve tűnik elő.

NYERTESEK: A 6. számrejtvényeinek megfejtéséért Pajtás-sapkát kapnak: Geiger Gyöngyi, Budapest XI.; Pál Gyula, Budapest, XVII.; Varga Irma, Bpest, VIII.; Adamecz Piroska, Rád; Bodor Beáta, Gál István, Kaposvár; Filákovity Anna, Hercegszántó; Hetényi Veronika, Celldömölk; Horváth Csilla, Ajka; Illés János, Aba; László Katalin, Tiszamogyorós; Liptai Zoltán, Pilis; Máté József, Kadarkút; Öreg Eszter, Békés; Pozsgai Anikó, Miskolc; Szabó Szilvia, Sárvár; Sztankó Ildikó, Szolnok; Tiger Sándor, Szolnok; Torma Sándor, Nagykálló; Turzó Gábor, Konyár.

A 8. SZÁM MEGFEJTÉSEI: Ó, EZ A SOK KAPU: 2–b. – CIFRA KÖRÖK: a jobb alsó (két pontos) és fölötte a két ellipszises. – KÖRBE-KARIKÁBA: 23 kör. – ÓKORI LELET: a 4-es számú. – KÖZELEG A TAVASZ: hóvirág, gólya, jácint, bibic, ibolya, kikelet. – MESEBELI FIGURÁK: gyékényből. – KÖZÉPKORI LOVAG: a 4-es. – MIT ÁBRÁZOL A KÉP?: 1. (fűnyíró).

ROBOLAI PISTA

FELÁR H. RÉKA

NÉVJEGYEK. Két név, két magyar írónő, akik gyerekregényeket is írtak. A névjegyek betűiből alakítsd ki a nevüket.

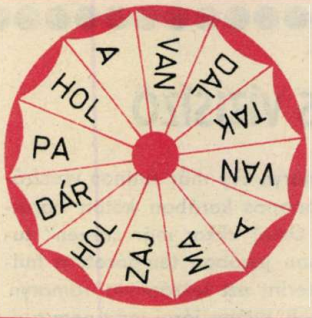

VERSSOR.

Ha az ábra szótagjait megfelelő sorrendbe rakod, Petőfi Sándor ismert versének egy sorát kapod megfejtésül.

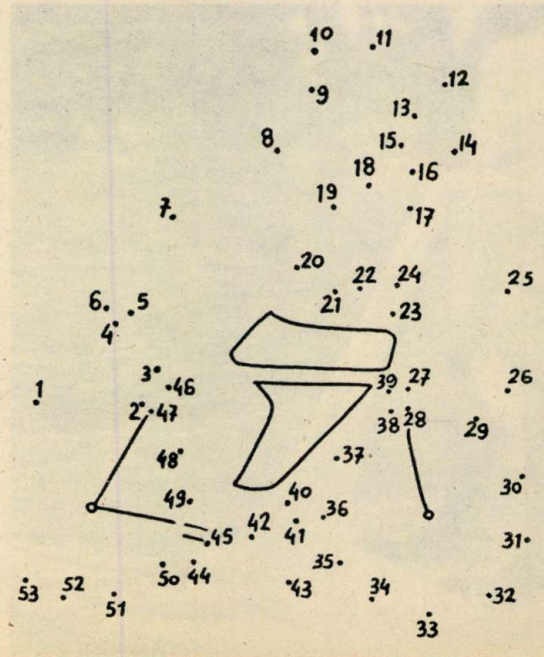

PONTRÓL PONTRA: Ha a számokkal jelölt pontokat összekötöd, akkor... Nos, milyen jelenet tárul elé?

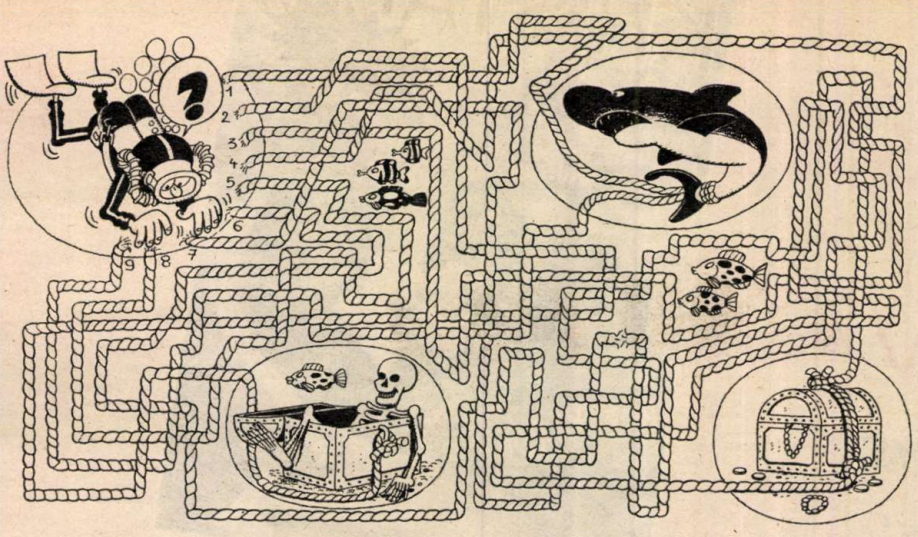

A TENGER MÉLYÉN.

A békaember az arannyal és igazgyönggyel teli kincsesládát szeretné mindenképpen „kihalászni" a tenger mélyéről. Mit gondolsz, hányas számú kötelet kell meghúznia?

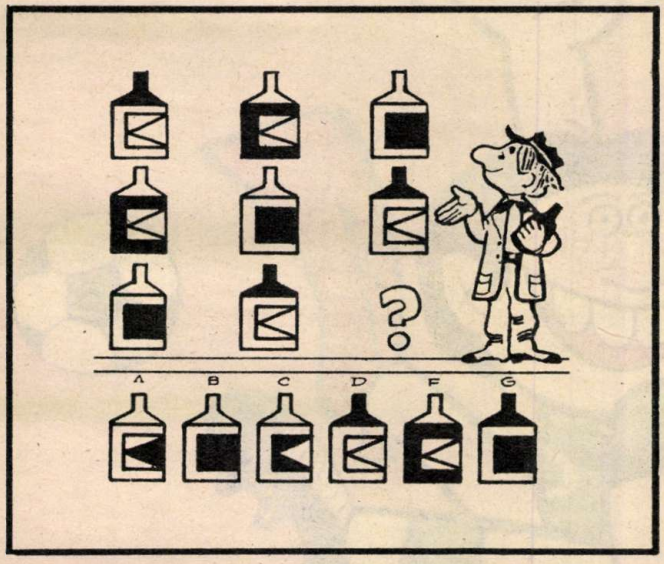

ÜVEGTALÁNY. A kilenc üvegedény közül egy hiányzik. Az alsó sorban levők közül melyik illik a kérdőjel helyére?

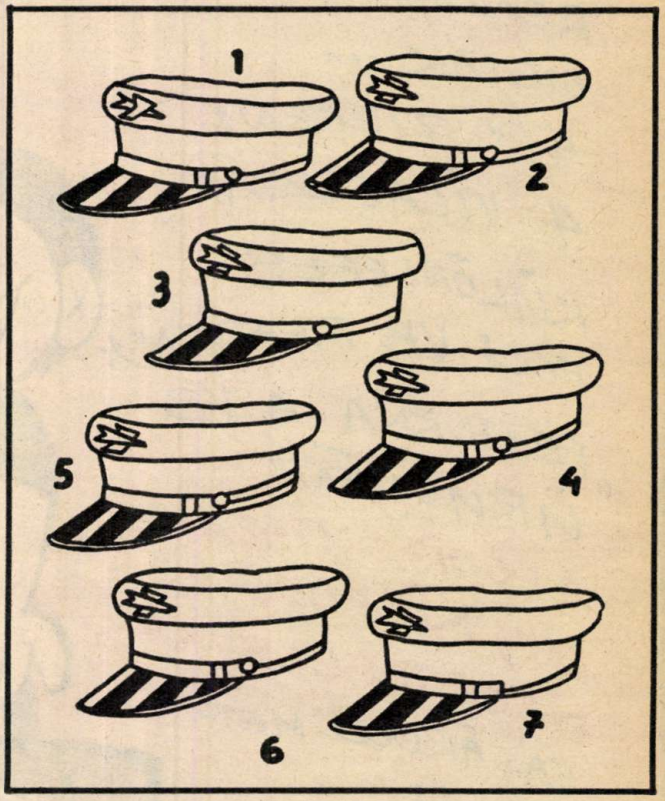

SAPKÁK. Teljesen egyformák ezek az egyensapkák. Vagy talán mégsem? De annyi bizonyos, hogy kettő azonos. Melyikek?

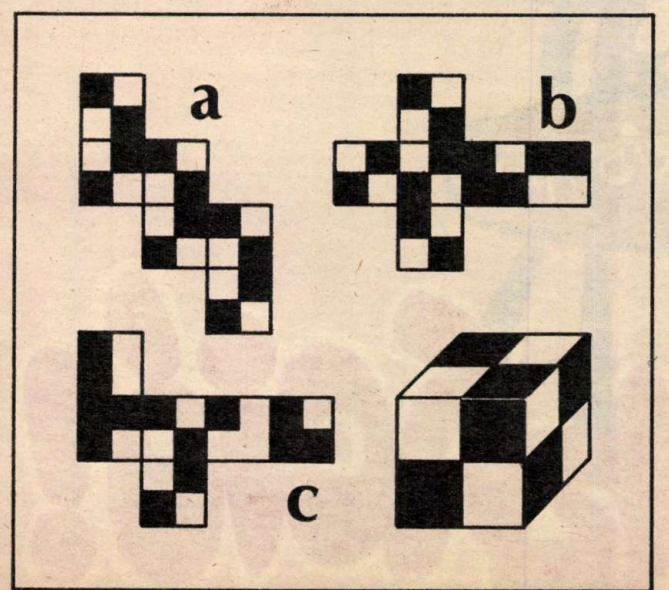

MELYIKBŐL? Mondd meg, hogy a jobb alsó sarokban levő

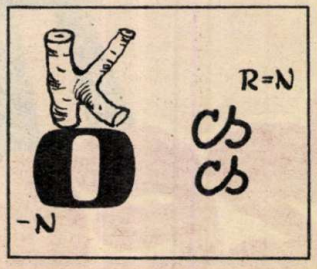

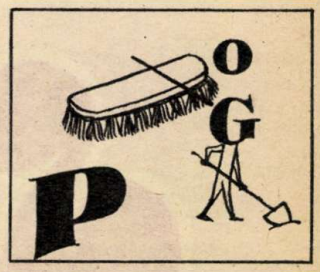

SZABADBAN. Egy madár neve és egy tavaszi játékos futkosás a „titok".

EZ IGEN!
EZ
SPORT
A KÖBÖN!

FANTASZTIKUS SPORTÁGAK! RENDKÍVÜLI RANGLISTÁK... A POSZTEREN: 4. VILÁGSZTÁR KÜLÖNLEGES FOCI VB REJTVÉNY: "FEJTORNA A VB ÜRÜGYÉN" A FŐDÍJ: UTAZÁS EGY KÜLFÖLDI SPORTESEMÉNYRE! VÁSÁROLD MEG TE IS!

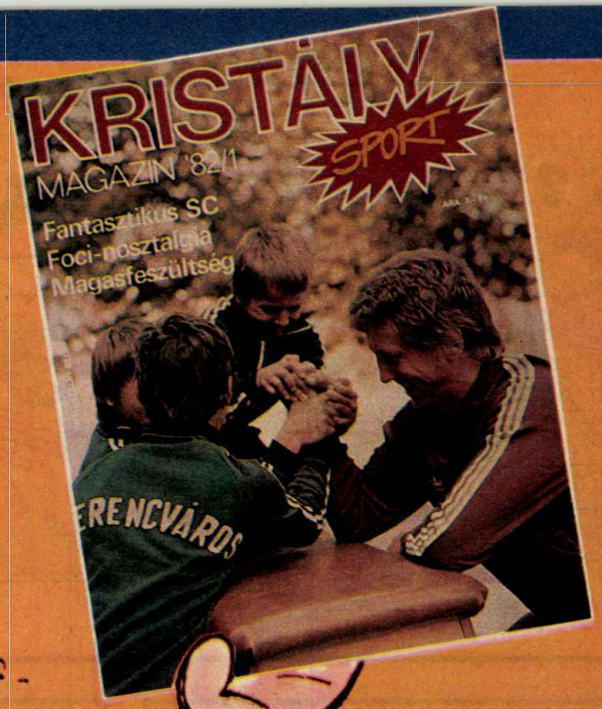

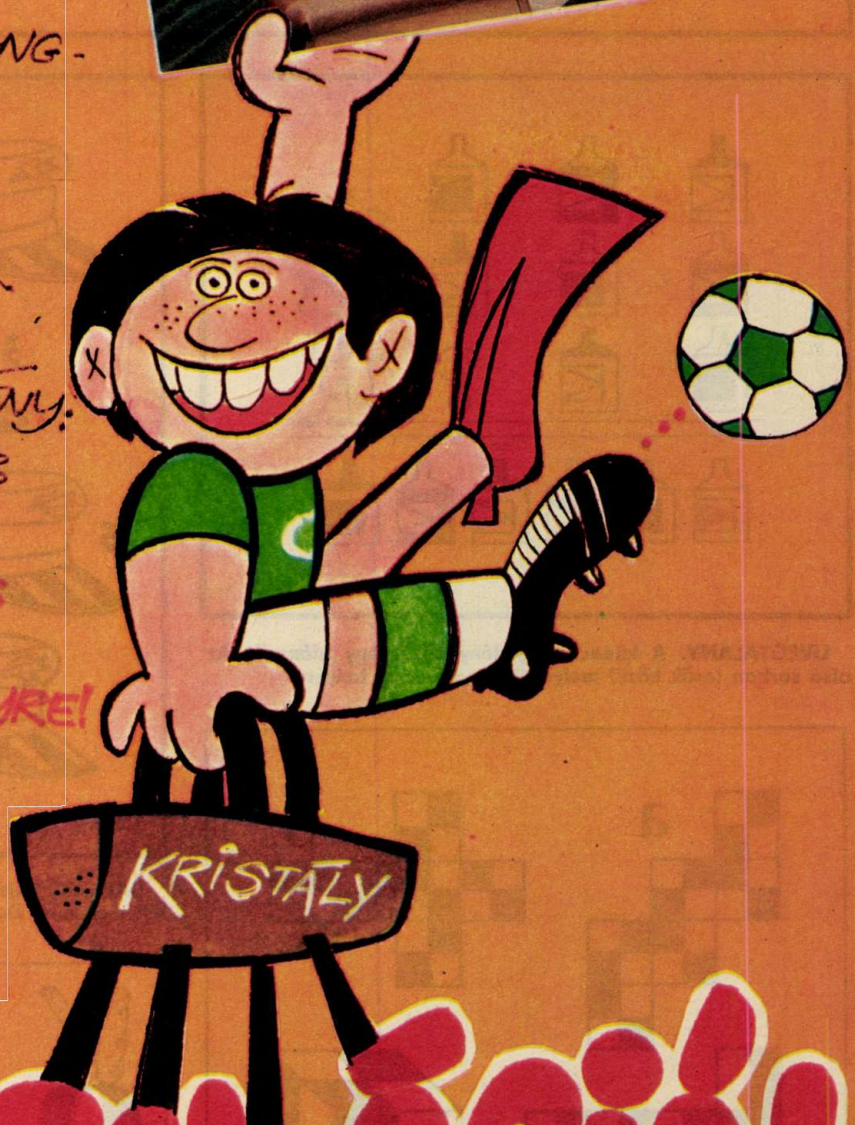

SZENZÁCIÓ!

KÜLFÖLDI GYEREKEKKEL levelezne Bényi Márta Zákányteleprő̈l. Igen ám, de magyarul! A szomszédos országok magyarok lakta területein ugyan sokan beszélik nyelvünket, de a távolabbi országokban már elvétve találni magyarul is tudó gyerekeket. Márti! Ha szeretnél idegen országok fiataljaival kapcsolatot kötni, tanuld az idegen nyelveket, az oroszt és a németet vagy angolt, franciát — amelyikre lehetőség van a községedben. Így sokkal könnyebben találsz levelezőtársra, ebben az esetben mi is tudunk címet küldeni.

A REJTVÉNYFEJTŐK gyakran megfeledkeznek a postai díjszabásról. Gyakori az egyforintos bélyeggel feladott levél, de az is előfordult már, hogy egyáltalán nem szerepelt bélyeg a borítékon. Tóth Leventétől kaptunk ilyen megfejtést Salgótarjánból. De ennél is nagyobb meglepetést okozott számunkra Hajdú Miklós budapesti olvasónk, aki levelét még borítékba sem tette be, csak úgy a levélpapírt adta fel postára. Ez esetben már felmerült bennünk a gyanú: ha ez a fiú nem tudja, hogy borítékban, kétforintos bélyeggel ellátva kell feladni a levelet, vajon honnan tudta, hogy a postaláda mire való? Természetesen, a szabálytalanul feladott megfejtések nem vesznek részt a sorsoláson.

KÉPREGÉNYT küldött Kelemen Szabolcs, szeretné, ha leközölnénk lapunkban. Túl egyszerűnek gondolod Szabolcs a képregénykészítést. A lapunkban megjelenő képregényeket nagy gyakorlattal rendelkező grafikusok rajzolják. Kiforrott rajztudás nélkül nem is lehet művelni ezt a műfajt. Jelentkezz rajzszakkörbe, vagy vegyél részt egy képzőművészeti kör munkájában, itt elkezdheted fejleszteni rajztudásodat.

NEMZETKÖZI RAJZPÁLYÁZAT feltételei iránt érdeklődik Varga Teréz, a dévaványai képzőművészeti szakkör titkára. Nemzetközi pályázatot kétévenként Debrecen hirdet, s mivel tavaly volt ilyen, ez az év kimarad. De előfordulhat, hogy kapunk meghívást valamelyik országból, s ezekre természetesen küldünk ki pályamunkákat. Teréz! Küldjétek el alkotásaitokat Zánkára, ugyanolyan feltételekkel, mint a hazai pályázatra, a következő megjelöléssel: „Nemzetközi pályázatra." Sok sikert!

PÁLYAVÁLASZTÁS ügyben kérdez Terék P. Tünde. Jó rajzkészséggel érdemes jelentkezni a budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolába, habár ide sokszoros a túljelentkezés. A rajztudás az alapja a következő szakmáknak: grafikus, divattervező, textiltervező, porcelánfestő, műszaki rajzoló, dekoratőr stb.

Vass Gábornak (Kerepestarcsa, Mikes K. u. 9. — 2143) ajánljuk a kerámiaformázó szakmát, melynek képviselői kályhacsempét, fürdőszoba-berendezést, edényeket, kancsót, vázát készítenek. Képzésükkel a 36. sz. Bokányi Dezső Ipari Szakmunkásképző Intézetben foglalkoznak (Budapest, Várna u. 21/b. — 1149).

Gulyás Anikó (Surjány 71. 5212) jogásznak készül, de nem tudja, hova jelentkezzen. Anikó! Feltétlenül valamelyik gimnáziumba add be jelentkezési lapodat, mert történelemből és magyarból — e tantárgyakból kell majd felvételizni az egyetemen — a gimnáziumok többet nyújtanak, mint a szakközépiskolák.

Gyorskorcsolyázni szeretne Gulyás Katalin (Budapest, Marschall J. u. 15. — 1208). Három egyesületnek van gyorskorcsolyázó szakosztálya, a Volán SC, a VM Közért és a Rozmaring SC egyesületeknek. Válaszd ki valamelyiket, s jelentkezz!

KÖNYV iránt érdeklődik Valkai Sándor Dávodról (Szabadság u. 18. — 6524). Öveges József Kísérletezzünk és gondolkozzunk című könyve már nem kapható, több könyvesboltban érdeklődtünk iránta. Keresd a könyvet antikváriumokban, hátha rátalálsz. Vagy kérdd el valamelyik társadtól, aki már alaposan áttanulmányozta. No, és természetesen a könyvtárban is biztosan megtalálod.

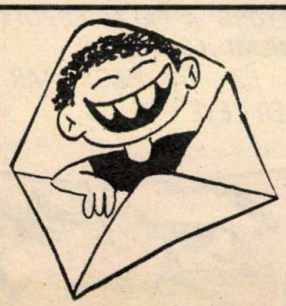

LEVELEZNÉNK!

HATODIK OSZTÁLYOSOK VAGYUNK: GYURIS ZSUZSANNA, Bordány, Petőfi u. 55. – 6795; MÉNES BEÁTA, Kazincbarcika, Hámán K. út 17. – 3700; PETROVSZKI ÁRPÁD, Kétsoprony, Dózsa Gy. út 35. – 5674; KEMENESI ANDREA, Jászberény, Vöröshadsereg u. 17/a. – 5100; GARDA GABRIELLA, Sárisáp, Zsdanov út 54. – 2523; HERNER MELINDA, Császártöltés, Sport tér 4. – 6239; BÖRÖCZ ESZTER, Mohács, Liszt F. u. 6. – 7700; SZEBENYI CSILLA, Mezőkövesd, Damjanich u. 64. – 3400; SZABÓ ÁGNES, Bordány, Tanácsköztársaság tér 3. – 6795; TÓTH KRISZTINA, Almásfüzitő-felső, Klement G. u. 7/a. – 2932; CSERESZNYÉS JUDIT, Almásfüzitő–2. Klement G. u. 7/c. – 2932; KRÜCKLER ILDIKÓ, Szigetbecse, Lórévi u. 3. – 2321; KOCSIS ANITA, Karcag, Vöröshadsereg út 22–24. – 5300.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

82.0257 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Kerekező nyomozók 2

ROBI NAGYMAMÁJÁT JÓ-NAK HÍVTÁK DE EZ MÉG HAGYJÁN. VISZONT SZERETTE A FOCIT, AZ AUTÓVERSENYT ÉS A BŰNÜGYI TÖRTÉNETEKET. EZ MÁR ELÉGGÉ KÜLÖNÖS DOLOG NAGYMAMI KÖRÖKBEN...

FOTÓ: WAGNER MARGIT

Heves megyei Gyermekkönyvtár EGER

P
82/13
XXXVII. ÉVF. • 1982. ÁPRILIS 1. • ÁRA: 4 Ft
PAJTÁS

Te mosolyogsz!
Neked szép és vidám
gyerekkor jutott.
Ne is tudd soha, mi a háború!
De ne felejtsd el ezt a kislányt,
akire már csak
ez a megsárgult
fénykép emlékeztet!

SOMOS ÁGNES:

RINGATÓ

Hű, de későre jár, otthon meg nincs semmi vacsorára való! Percek alatt feltérképeztem a csemegebolt kínálatát. Jöhet egy kis párizsi, rakott nyelv, göcseji sajt... Nem, nem, inkább veszek hidegkonyhai dolgokat: aszpikos sonkatekercset és kerek formájú, aszpikos „finomfalatokat"..

Amikor kipakoltam, a lányom fintorgott:

— Tudod, hogy utálom az aszpikot! Olyan átlátszó, meg rezgős és semmi íze sincs... Az enyémről vedd le!

Lefejtettem az aszpikburkot, külön tálkára magam elé tettem, de sokáig csak néztem, hozzá sem nyúltam. Tényleg semmi íze nincs?

Hirtelen megszédültem. Kemény „vasabroncs" fogta át a fejemet, a számat pedig elöntötte valami furcsa, édes íz...

A lámpa mintha elsötétült volna, s már csak egy vaskos kocsis-gyertya pislákolt, köhögtetően füstölögve. Hajdani kislány-magamat oly tisztán láttam, mint amilyen tisztán hallottam a pincét megremegtető bombák dübörgését, a tompán és kitartóan visszhangzó ágyúszót és a repülőgépek vijjogását.

A pince mély volt és sötét. A félelem menedéke.

Sápadt és soványka voltam, égő szemű és homloku, s mindig éhes... A gyomrom mardosását annyi hosszú hónap alatt lassan már megszoktam. Csak a sötétség rémített, a bármelyik percben jöhető halál.

A szomszédos pincék zajait jól ismertem. A rongyot szopogató, áttetsző arcú csecsemő elhaló vinnyogását és zavaros tekintetű, elapadt tejű édesanyjának altatódalait.

A sarokban meghúzódó öreg házaspár hol imát mormolt, hol pedig halkan, szinte megállás nélkül jajgatott és a fiát hívogatta, mintha még élne.

A nappalok egybefolytak az éjszakákkal. De ez nem érdekelt. Mindig csak egyetlen röpke percre vártam, ez éltetett, ez tartotta bennem a lelket: amikor édesanyám — hatalmas táskája mélyéről — elővette féltett és titkolt kincsét: a kockacukrot!

Gondosan négyfelé tört egy-egy szemet és egy negyed darabka cukrot nyújtott át a tenyerén, mint valami hatalmas tortát, felbecsülhetetlen értékű ajándékot...

Aztán a néhány szem kockacukornak is vége volt!

Éheztünk.

A házmester bácsitól néha kaptam egy kis krumplit. Vittem anyámhoz, hogy megfelezzem vele, de ő azt hazudta: már ő is kapott, már nem éhes, egyem meg nyugodtan az egészet.

Egyik nap — reggel volt vagy este, nem tudom — a pincében kutatva szétdobált újságokra bukkantam. Ki tudná már megmondani, melyik újság képes vasárnapi melléklete volt — főzési és vendéglátási tanácsadó, úriasszonyoknak...

Hatalmas ezüsttálcák, fehérkesztyűs pincérek, s az asztalon sokágú ezüst gyertyatartók meg virágok. A pislákoló kocsis-gyertya mellé kuporodtam és lapozgatni kezdtem. Micsoda húsok, tojások, sajtok, körülöttük mindenféle furcsa zöldségek és gyümölcsök... Megpróbáltam kibetűzni a szöveget is: a-na-nász-kockák... ka-vi-á-ros töl-töttto-jás... re-bar-ba-rakom-pót... Sosem hallottam róluk!

De a legfurcsább és legizgalmasabb az a csillogó valami volt, ami hol beborította, hol pedig kockákra vágva díszítette a tálakat... Áttetszően ragyogott a fényképeken és úgy vonzott, mint valami távoli jégmező, hajdani vidám csúszkálások emléke, hógolyózás és fagylalt!

— Ez mi lehet? — kérdeztem édesanyámtól.

— Olvasd el — mondta. — Ez az aszpik...

Aszpik, aszpik... milyen dallamosan hangzik.

— És milyen az íze ennek a micsodának?

Anyám a fejemre tette a kezét, kicsit félrefordult és fojtott hangon azt felelte:

— Az aszpiknak olyan az íze, mint a kockacukornak!

Ez a mondat csodát művelt. Valami egészen különleges álomvilágba ringatott. Ha éhes voltam — s mikor nem voltam az? —, elővettem a képes mellékletet, s máris számban éreztem a cukor ízét.

Eldöntöttem, hogy azokon a képeken minden kockacukorból van. A kaviár is, az ananász is, a lazac is, a töltött húsok is... Talán még a tálca, meg a gyertyatartó sem ezüst, s a pincéreket is cukorból formálták!

Néztem a képeket és jóllaktam velük.

S eldöntöttem, hogy ha vége lesz a háborúnak, ha újra tudom majd, hogy mikor van nappal meg éjszaka, ha majd kimerészkedhetek az utcára és nem jön sehonnan bomba, akkor én úgy, de úgy tele eszem magam aszpikkal, hogy mindig a szájamban érezzem a kockacukor csodálatos zamatát!

.....

— Anyu, miért nem vacsorázol? — szólt rám a lányom csúfondárosan. — Vagy talán te is utálod az aszpikot?

Mint aki álomból riadt fel, úgy néztem rá, majd megráztam a fejemet. Aztán, akárcsak egy alvajáró, a konyhaszekrényhez léptem. Elővettem a mokkacukrot, s megpróbáltam elnegyedelni... Az egyik elugrott a kés alól, a másik szétmorzsolódott. Összeszedtem a darabkákat és a kis tálkányi aszpikra szórtam. Az áttetsző kockákat fehér hólepel borította be...

— Anyu, mit művelsz? — kérdezte a lányom, most már döbbenten és aggodalmasan.

— Semmi, semmi! Egyetek csak... — feleltem. — És vegyétek tudomásul: az aszpiknak van a legcsodálatosabb íze az egész világon...

FORRADALMI IFJÚSÁGI NAPOK
1982

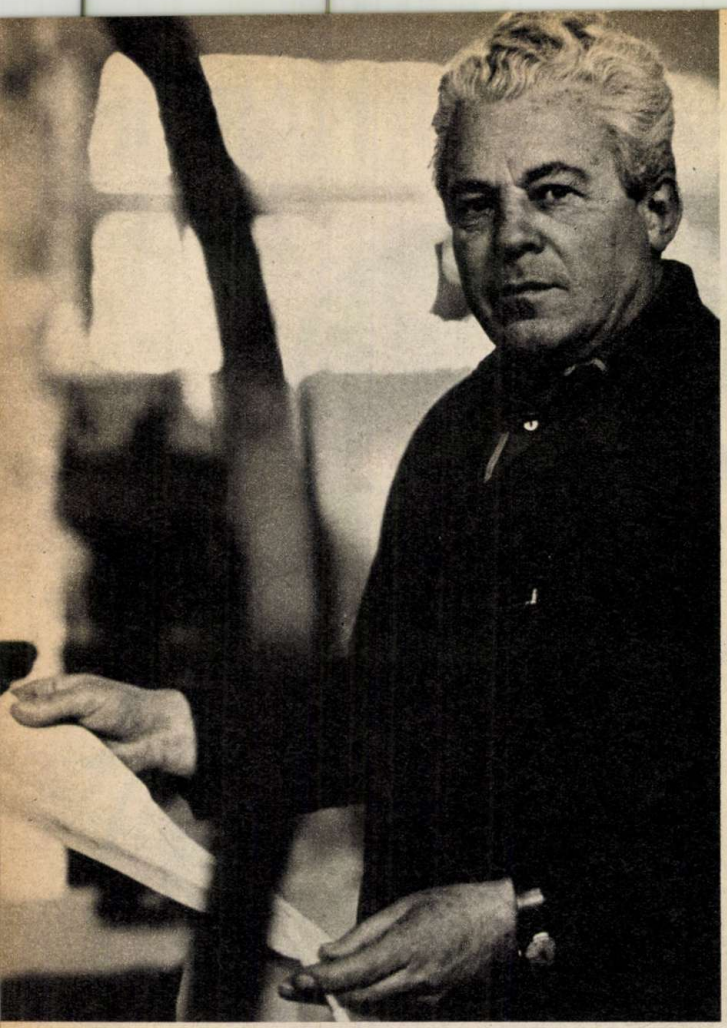

Egy gyár a felszabadulás nevét viseli: Április 4. Gépgyár. Harminchét éve töretlen hűséggel szolgálja a hazai ipart, mint ahogy a műhelyeiben dolgozó munkások is évtizedeken át hűséggel kitartottak a gyár mellett. Van aki negyven éve már . . .

Nincs más választásod, át kell venned tőlem a kalapácsot — mondta fiának az idős Badics és „beprotezsálta" inasnak a gyárba.

— Tizennégy éves voltam, amikor először beléptem a nagy üzemcsarnokba — emlékszik Badics István. — Munkás fia lévén otthonosan mozogtam a nehéz vasak között, nem zavart a forgácsológépek „zenéje", sem a kalapácsok zuhogása. Úgy döntöttem, hogy lakatos leszek. A naptár 1942-t mutatott és valahol, túl a határokon már mozgolódtak a háborús indulatok. Sajnos, nem adatott meg nekem az a három békés inasév, ami alatt elsajátíthattam volna a szakmát, mert 1943-ban már az eget kémleltük: jöttek a bombázó repülőgépek.

SÖTÉT „VÖLGYEK"

1944-ben nagy falragaszokon hirdették, hogy melyik korosztálynak hol kell jelentkeznie munkaszolgálatra. A tizenöt-tizenhat éveseknek Hűvösvölgyben kellett gyülekezni.

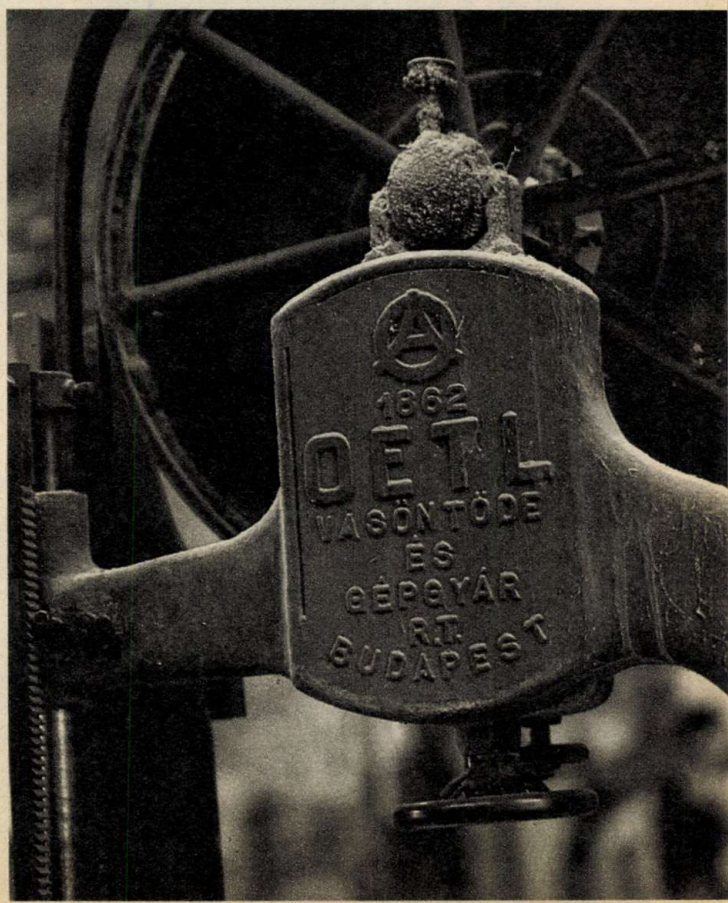

HŰSÉG

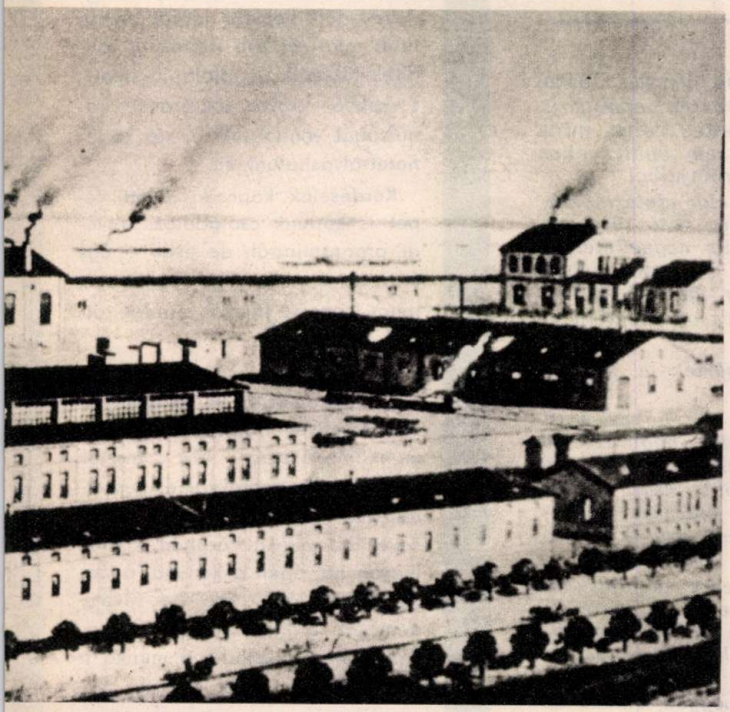

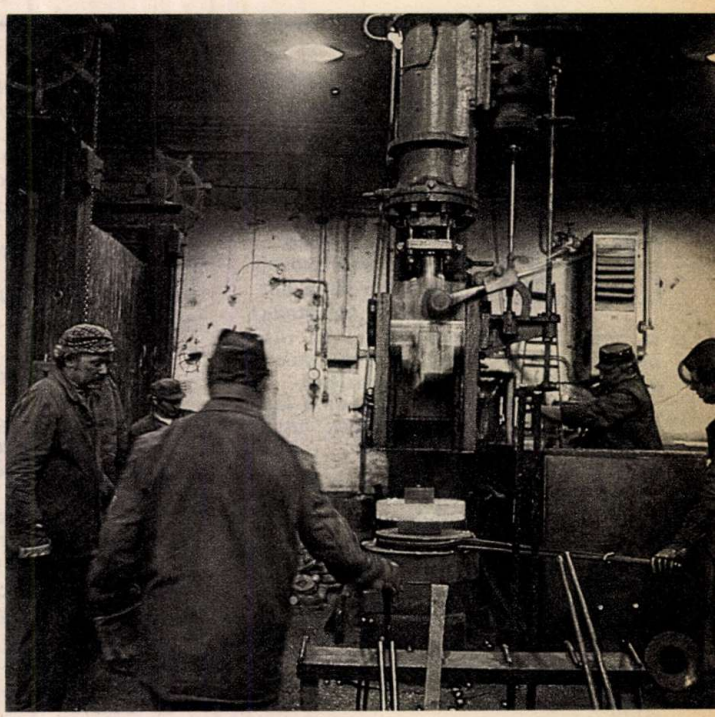

— Szívesen kimaradtam volna a buliból, de nem mertem. Az utcákon tábori csendőrök cirkáltak, s ha megláttak egy magamfajta pelyhes állút csellengeni, megkérdezték; mi van öcsi, te nem tudod mi a kötelességed? Anyám és nővérem vidékre menekült a háború elől, apám munkájára szükség volt a gyárban, én meg ugye, vehettem a motyómat, és . . .

— *Talán nem is sejtette, milyen sötét „völgyek" következnek Hűvösvölgy után.*

— Gyanítottam, hogy nem mannaosztásra gyűjtik egybe a tizenöt-tizenhat éveseket. Erős gyerek voltam, mégis nehéznek éreztem az ásót és a lapátot. Nem igaz, hogy hány futóárkot, bunkert kiástunk! Sokszor nézegettem a tenyeremet, nem bántam volna, ha inkább a kalapács nyele kérgesíti keményre.

— *Vissza tudna emlékezni a felszabadulás pillanataira?*

GYALOG A SEMMIBE

— Sajnos, nem. A mi kétszáz főnyi munkabrigádunk ugyanis verejtékes, hosszú gyaloglással haladt pár kilométerre a felszabadító harcok előtt. A szó szoros értelmében kigyalogoltattak bennünket az országból. Győrből indultunk a semmibe, s túl a határon, szétbombáztak bennünket. Nem ismertem a nyelvet, fogalmam sem volt, mit kezdjek magammal, s jobb híján egy Klagenfurtba tartó magyar családhoz szegődtem. Ők szekéren ültek, én meg gyalogoltam tovább a szekér mellett. Úgy éreztem, sohasem lesz vége a heteken, hónapokon át tartó gyaloglásnak. Szentgotthárdnál összeverődtem pár korombéli fiatallal, s együtt szövögettük tovább a hazatéréssel kapcsolatos terveket. Az egyik havert Jenőnek hívták, igen mozgékony kis srác volt. Úgy közlekedett a határon, mint akinek ez a tanult mestersége. Egy szép napon elém állt és azt mondta: voltam otthon, hoztam anyádtól levelet . . .

Egy pillanatra elhallgatott . . .

— Az a levél, ami apám halálhírét hozta, az volt az én hazatérő útlevelem.

Nem féltem akkor én már semmitől, indultam egyenest, neki a határnak. Szerencsére jószívvel fogadtak, még vonatjegyet is adtak. És akkor én — két év kallódás után — visszatértem anyámhoz és a gyárhoz. Negyven éven át tettem a dolgom, negyven éve vagyok az Április 4. Gépgyár munkása. Soha egy pillanatig sem bántam meg ezt a hűséget.

A RÉGI TÁJ

A felszabadításért folyt a harc, amikor 1945. február 9-én, ezen az emlékezetes hideg téli napon a belövésektől sokat szenvedett romos gyárba siettek a munkások. Kevesen voltak kezdetben, de azonnal hozzáláttak a törmelékek eltakarításához. Akkor vette kezdetét az a lendület, amely azóta hatalmas gyáróriássá növelte az üzemet.

A gyár bőségesen kivette részét az országépítésből. Berendezéseket gyártott többek között a Mátra-vidéki, a komlói és a tatabányai erőművekhez, a Dunai Vasműhöz, a borsodi, az oroszlányi hőerőművekhez.

A gyárkombinát központja — néhány év óta — a Kiskunfélegyházi Vegyipari Gépgyár, amelyhez három nagyüzem tartozik. Közülük az egyik a fővárosi, 180 éves Április 4. Gépgyár, ahol nagyon sok Badics Istvánhoz hasonló hűséges „szaki" dolgozik.

Ők azok a klasszikus értelemben vett, igazi munkások, akik pontosan ismerték és érezték azt a régi tájat, amit József Attila így örökített meg: *„Az egész emberi / világ itt készül. Itt minden csupa rom. / Ernyőt nyit a kemény kutyatej / az elhagyott gyárudvaron . . .*

Tudod-e, / milyen öntudat kopár öröme / húzvonz, hogy e táj nem enged és / miféle gazdag szenvedés taszít ide? / Anyjához tér így az a gyermek, / Kit idegenben löknek, vernek. / Igazán / csak itt mosolyoghatsz itt sírhatsz / Magaddal is csak itt bírhatsz, / Óh lélek! Ez a hazám."

Magyar Katalin

Fotó: Gaál Zoltán

Na, mi újság?

— Még ilyet! Feje tetejére állítottátok a „Na, mi újság?" faliújságot.

— Na és? Fejen állva kényelmesen el lehet olvasni.

— Te meg... ennyire szórakozott vagy? Fordítva vetted fel a kabátodat is, meg a nadrágodat is... az alsó gombot pedig a felső gomblyukba gomboltad. Nem kényelmetlen?

— Na és? Mondjuk, hogy ez a legújabb divat. De... ne tessék haragudni a figyelmeztetésért... kormos az orra hegye.

— Viccelsz? Vagy valóban kormos? Hol a zsebkendőm?

— Ugyan! Csak vicc az egész! Elvégre ma.., április elseje van. Ilyenkor itt, az iskolában feje tetejére áll minden. Holnap úgyis vége lesz a jókedvnek. Jenő bácsi azt mondta, hogy matekból dogát írunk.

— Lehet, hogy az is csak áprilisi tréfa...

— Mi is azt hittük, de Jenő bácsi azt mondta: „Másodikán már nincs tréfa, drága gyermekeim!" Szóval: így telnek a mi napjaink. Egyszer derűsen, máskor borúsan... Mint amilyen az április.

— Annyi baj legyen! Csak legalább ti ne legyetek szeszélyesek.

— Hát éppen ez az! Erről fogunk beszélgetni a holnaputáni őrsi összejövetelünkön.

— Micsoda? Ti az április negyedike előtti ünnepi őrsi összejövetelen arról beszélgettek, hogy ki, mikor és miért szeszélyes?

— Jobban mondva: arról beszélgetünk, hogy ki, mikor és miért — ne legyen szeszélyes!

— De mi köze ennek a felszabaduláshoz?

— Tetszik tudni, nagyon sokat törtük a fejünket, hogy milyen legyen az ünnepi összejövetel. Ének, szavalat, ünnepi beszéd... Nem, mi most másképpen szeretnénk megünnepelni április negyedikét.

— Értem! Nem hangzatos beszédet, verset akartok mondani, hanem beszélgetni szeretnétek őszintén önmagatokról, egymásról. Jól értettem?

— Igen, így valahogy. Arról jutott ez eszünkbe, hogy belenéztünk egy régi könyvbe, amelyben rengeteg kép volt a felszabadulás első hónapjairól. Varjas Jóska mondta: „Ha nagyapáink, apáink is ilyen szeszélyesek lettek volna, mint mi, talán még ma sem épült volna fel ez az ország a romjaiból."

— Dicsérem az elgondolásotokat. Az őszinteség, a jóra való törekvés valóban méltó április negyedikéhez. Csak... tudod... én attól félek, hogy mi lesz akkor, ha valaki feldühödik a fejére olvasott szeszélyességektől...

— Hát... megígérték a srácok, hogy...

— Persze... egy óra hossza nem nagy idő. De arra elég, hogy az első lépést megtehessétek az őszinteség útján. Nem kell több, csak annyi: mindenki beszéljen őszintén egynémely hibájáról, rossz tulajdonságáról. Ettől még nem bőszül fel senki.

— Mi is csak erre gondoltunk. Kezdeni csak így lehet. Elvégre az országépítést sem a paksi atomerőmű felépítésével kezdték apáink. Nem igaz?

— Tudod mit? Legyen ennek az ünnepi beszélgetésnek mottója. Jókai Mór egyik regényében olvastam ezt a mondatot: „Jaj, de szép a férfiarc olyankor, amikor ez a dicsfény ragyogja körül: becsület." Valami ilyesmi...

— Ha már idézetet tetszett említeni, hadd áruljam el, hogy a költészet napját sem a szokott módon, egy vers elmondásával ünnepeljük meg.

— Hanem?

— Hetek óta szebbnél szebb idézeteket gyűjtünk, s azokkal ajándékozzuk meg egymást. Én például Petőfinek egyik kevésbé ismert verssorával lepem meg a barátomat: „Minden Demosthenesnél szebben beszél a tett."

— Ismét dicsérni tudlak benneteket. Most már csak az hiányzik, hogy azt mondd: az űrhajósok napjára is valami újfélét találtatok ki...

— El tetszett találni! Azt beszéltük meg, hogy felkeressük Csupor Márton bácsit, az öreg juhászt, aki negyven éven át minden nyári éjszakát kint töltött a szabad ég alatt. Úgy ismeri a csillagos eget, mint a saját tenyerét. Ő aztán tud ám mesélni a Göncölszekérről meg a Fiastyúkról...

— Felhőtlen égboltot, kellemes tavaszi estét kívánok hozzá!

A HÓNAP NAPLÓJA

A szabad szombatokról, a megnövekedett hétvégi időről immár több mint fél éve írjátok és küldtök hozzánk „naplólapjaitokat", s ezekből nagyon sok érdekes tanulságot vonhatunk le, sok történetet olvashatunk ki.

Kérdéseink kapcsán itt-ott képet is kapunk családotok hétvégi programjairól, de ezek — úgy érezzük — nem elég részletesek, nincs bennük túl sok eredeti ötlet...

Keveset tudunk például arról, hogy a szombatokon és vasárnapokon milyen nálatok az otthoni munkamegosztás? Mit tesztek azért — édesapátokkal és testvéreitekkel —, hogy édesanyátokra kevesebb munka háruljon, s ő se legyen hétvégén a konyha, a mosás, a vasalás „rabja"? A tavasz nemcsak a kirándulások időszaka. Ilyenkor kezdődik a munka a kiskertekben, a ház körül, no, meg ilyenkor van a tavaszi nagytakarítás hajrája is. Ezt — közösen — hogyan oldottátok meg?

A hozzánk érkezett válaszokból arra is csak következtetni tudunk, hogy testvéreitekkel töltitek-e a felszabaduló időt, vagy mindenki járja a maga útját, mindenki a maga baráti körére áldozza minden percét...

Kíváncsiak lennénk arra, hogy foglalkoztok-e kisebb testvéreitekkel, és ha igen, akkor hogyan? Ha pedig nem, akkor ennek mi az oka? Akinek van kistestvére — akár csecsemő, akár már óvodás vagy kisdobos —, az írjon le legalább egy kedves történetet, humoros esetet, ami a szabad hétvégén, a közös játék vagy séta közben adódott.

Azt is tudni szeretnénk, hogy nagyobb testvéreitek milyen közös programot találtak ki, ahová magukkal vittek benneteket? Igénylitek-e ezt a nagyobb testvértől jövő gondoskodást, vagy az a néhány év korkülönbség — és másfajta érdeklődés — kényszeredetté teszi-e az együttlétet?

Várjuk válaszaitokat...

MÁRCIUSI NAPLÓ

„...APA MOSDIK, ANYA FŐZ, EGYÜTT LENNI JÓ...” – ISMERITEK UGYE ZELK ZOLTÁN VERSÉT? AKKOR ÍRJÁTOK LE, HOGY A TI CSALÁDOTOKBAN KI, MIVEL TÖLTI A HÉTVÉGÉT ÉS MIKÉNT OSZTJÁTOK BE A MUNKÁT, HOGY GYORSABBAN ELVÉGEZHESSÉTEK?

VAN KISTESTVÉRED? HÁNY ÉVES ÉS MILYEN? SZOKTÁL-E FOGLALKOZNI VELE, VAGY NYŰGNEK ÉRZED, HA SZÓLONGAT ÉS RÁNCIGÁL, HOGY JÁTSSZÁL VELE, MENJETEK EGYÜTT SÉTÁLNI VAGY MOZIBA... CSINÁLTÁL-E VALAMI KÖZÖS PROGRAMOT VELE?

NAGYOBB TESTVÉRED ÉS KÖZTED MILYEN A KAPCSOLAT? SEGÍT-E A TANULÁSBAN, ELVISZ-E MAGÁVAL KIRÁNDULNI, VAN-E TÜRELME HOZZÁD, S EGYÁLTALÁN IGÉNYLED-E, HOGY A HÉTVÉGEKEN EGYÜTT LEGYETEK?

Nevem: .....

Életkorom: .....

Iskolám címe: .....

ZSIBONGÓ

AZ ELSŐ INTERJÚ

A szovjet rádió naponta sok adást sugároz a gyerekeknek. A „Hajnali úttörőkrónika" hagyományai több évtizedesek. A Szovjetunió mintegy húszmillió iskolásának sugározzák ezt az adást, de szívesen meghallgatják a felnőttek is. A legnépszerűbb műsor — annak ellenére, hogy iskolai tantárgyakat dolgoz fel — a „Rádió néni" sorozat. A műsorok összeállításában nagy segítséget nyújtanak az ifjú hallgatók levelei, javaslatai. Képünkön az első interjú. *(APN)*

KEREKES RAJT

Tavasszal előkerülnek a kerékpárok. A gyerekek egyre többet készülhetnek a kerékpáros iskolakupa küzdelmeire. Fehérgyarmaton Földházi János főtörzsőrmester rendszeres vendége az úttörőknek. Diavetítéssel egybekötött oktatással készíti fel a tanulókat a versenyekre, s egyben a szabályos közlekedésre is.

HAYDN VETÉLKEDŐ

Haydn életével foglalkozó vetélkedő színhelye volt a Magyar Rádió 22-es stúdiója. Vajek Róbert műsorvezető alaposan kifaggatta a gyerekeket a nagy zeneszerző életrajzi adatairól, majd közös éneklésre került sor.

FARSANGZÁRÓ

A farsangi jelmezbálokon az úttörőélettel kapcsolatos jelmezekkel is találkoztunk. Fehér Enikő nyíregyházi hatodikos az úttörőév jelmondatát s főbb feladatait választotta jelmeze díszéül.

A Vas megyei Halogy községben farsangbúcsúztatóként megtartották a hagyományos rönkhúzást. Ilyenkor tréfás álesküvőt tartanak, a fiatal párt rönkre ültetve húzzák végig a falun.

A farsangi idény talán utolsó mulatsága volt a budapesti Sugár üzletközpont által rendezett jelmezverseny. A tejszínhabos kakaó és bűvészbemutató mellett sok-sok vidámság részesei lehettek a gyerekek.

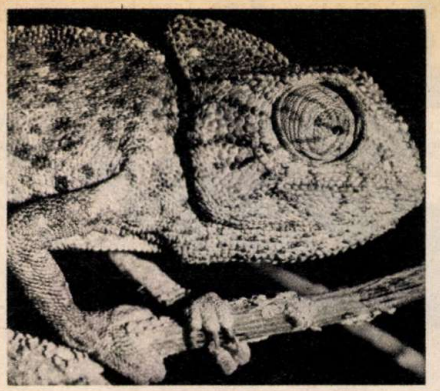

EGY KÉP — EGY MONDAT

Bocsánat... nem tudjátok, hol kell jelentkezni statisztának a Csillagok háborúja legközelebbi folytatásához...?

BEMUTATJUK...

...Hujber Anitát, a székesfehérvári Kossuth Lajos Általános Iskola ötödikes tanulóját. A téli hónapokban nagyon egyszerű őt megtalálni. Délelőtt iskolában van, utána pedig a Székesfehérvári Volán jeges edzésén rója szorgalmasan a köröket.

— Naponta három órát vagyok jégen — mondja a szép kislány. — Ennyi gyakorlás kell ahhoz, hogy egy-egy idényre kétperces kűrömet megtanuljam. A korcsolyázás mellett még zongoraórára is marad egy kis időm. Másra már nem nagyon.

— Szerencsére Anita jól tanul — mondta Varga Vera edzőnő. — Ezért nem kell tanulmányai miatt csökkenteni az edzésidőt. Ebben az idényben Anita megnyerte a vidéki, majd az országos újoncbajnokságot is és most már a serdülők között indulhat.

A szakemberek szerint korcsolyázó tudása félelmetesen biztos. Igaz, az utolsó pillanatig kihasználja az edzéslehetőségeket.

AZ ŰRHAJÓZÁS NAPJA

Április 12. a nemzetközi űrhajózás napja. Huszonegy évvel ezelőtt ezen a napon bocsátották fel az első, embert szállító űrhajót, fedélzetén Jurij Gagarinnal. Azóta az egész világ ezen a napon ünnepli, hogy az ember kilépett a Föld légteréből és elindult a kozmosz meghódításának útján. (Fotó: APN)

A CÍMZETT ISMERETLEN...

„hogy az élet nem fenékig tejfel azt a villamoson tudtam meg STOP megbüntetett az ellenőr STOP pedig ártatlan voltam STOP igaz hogy nem volt jegyem de még idejében le tudtam volna szállni STOP sajnos pirosat kaptunk a megálló előtt STOP... STOP... STOP...”

MŰSORELŐZETES

A TIT Természettudományi Stúdió (Budapest XI., Bocskai út 37.) heti műsorelőzetese:

Április 1-én: A keleti sportok őstörténete — előadás (Titkos szekták — Halálos ütések — Pénzdarab mint fegyver). Április 6-án: Művelődéstörténeti kuriózumok — előadás. Ugyancsak 6-án: Két világrész határán — Isztambulban. Április 7-én: A macska takarmányozása — előadás. Április 13-án: Európa szárazföldi teknősei — előadás. Ugyanazon a napon: Régi mesterségeket bemutató kisfilmek — vetítés.

A kezdési időpont 18 óra, a beléptidíj egységesen öt forint.

ZSIBONGÓ

- LÉZERÁGYÚK
- MX-RAKÉTÁK
- AZ ERŐEGYENSÚLY

VESZÉLYEKRŐL ŐSZINTÉN

2. RÉSZ

Sok kérdés érkezett fegyverekről, fegyverrendszerekről. Ez érthető, hiszen sokszor olvasunk, hallunk ezekről.

A neutronbombáról kérdezett a kiskunhalasi Horváth Ágnes, a murakeresztúri Bőhm Tamás, a nagykökényesi Knoska Ildikó, a tiszaluci Gulyás László és Lucsek Péter, a romániai Nagyváradról. „Mi a neutronfegyver, miért fejlesztették ki, milyen a hatása?"

A neutronfegyver gyártására **Ronald Reagan** amerikai elnök adott engedélyt tavaly augusztus 6-án, meglehetősen cinikus módon, éppen a Hirosimára dobott amerikai atombomba felrobbanásának 36. évfordulóján. Már az ötvenes években megfigyelték a fizikusok, hogy a hidrogénbomba két hidrogén izotópjának egyesülésekor nagyon gyors részecskék, neutronok szabadulnak fel. Ezek képesek páncéllemezeken, betonfalakon is áthatolni. 1958-ban **Samuel Cohen** amerikai fizikus az amerikai hadügyminisztériumnak olyan kisméretű hidrogénbomba gyártását javasolta, amelynek neutronsugárzása igen erős. Az ilyen bomba mindenekelőtt az élő szervezetre veszélyes, és a robbanás szűk körzetén kívül megóvja az épületeket, berendezéseket. Ezzel a bombával az első kísérleteket 1963-ban végezték a Nevada sivatagban. Kifejlesztésének célja úgynevezett korlátozott atomháború vívása, mivel kis területen pusztít, nem feltétlenül vezet világháborúhoz a bevetése. Ez nem igaz! Éppen, mert kis területen pusztít, mert alkalmazása veszélytelenebbnek tűnik, megnőtt a kockázata annak, hogy a világ valamely konfliktussal terhes részén bevetik és világháború lehet belőle. A második világháború vége óta először robbanna atomfegyver háborús körülmények között. Ennek veszélye tisztán látható. Éppen ezért fontos fellépni a neutronbomba ellen.

Pál Zsolt Ráckevéről a lézerfegyver iránt érdeklődik.

— Jól hallottad, folynak ilyen kísérletek. A New York Times című amerikai lap először 1980-ban tudósított arról, hogy az Egyesült Államok kormánya kétmilliárd dollárt fordított az úgynevezett halálsugár kifejlesztésére. (Annyi pénz ez, amennyiből százezer család juthatna lakáshoz.) A lézerágyúkat magas hegytetőkön állítanák fel, céljuk a felderítő mesterséges holdak megsemmisítése lenne.

„Milyen az MX-rakéta?" — kérdezi Tüdő Lajos Kálozról.

— Az MX-rakéta kétszer olyan nehéz — 95 tonna (ez tíz megrakott vasúti kocsi súlya) —, mint a jelenlegi legnagyobb amerikai rakéta, a Minuteman 3. A tervek szerint kétszázat gyártanának belőlük (mindegyik tíz robbanófejet hordoz), és egyenként 15—20 kilométer hosszú alagútban mozgatnák őket. A terv költségei elképzelhetők már ebből. Hiszen gyakorlatilag kétszáz metróvonalat kellene építeni számukra. A Reagan-kormányzat még nem döntött MX-ügyben.

„Hány darab interkontinentális, ballisztikus rakétája, és hány közép-hatótávolságú fegyvere van a két nagyhatalomnak?" — tudakolja a sziráki Gócza Tibor és a semjéni Tóth Tünde.

— A nemzetközi adatok szerint a Szovjetuniónak 1398 interkontinentális, ballisztikus rakétája és 950 tengeralattjárón elhelyezett rakétakilövője, valamint 156 nehézbombázója van. Az Egyesült Államok 1053 interkontinentális rakétával, 648 tengeralattjárón elhelyezett kilövővel, 570 nehézbombázóval rendelkezik. A SALT—II. egyezmény értelmében (amit az amerikai törvényhozás nem hagyott jóvá, de egyik fél sem szegett meg) mind a két ország 2250 hordozóeszközzel rendelkezhet. Az úgynevezett közép-hatótávolságú rakéták (1000—10 ezer km) és más eszközök száma mindkét oldalon ezer-ezer. Látható, körülbelül egyensúly van a két nagyhatalom között. Ezért az ötszáz közép-hatótávolságú rakéta Európába telepítése az Egyesült Államok részéről felborítaná ezt a kényes egyensúlyt.

„Van-e Magyarországon atomfegyver?" — kérdezi Cvikli Tibor Pókáról és Tóth László Hevesről.

— Nincs.

„A közmondás szerint okos enged, szamár szenved. Így érthetetlen számomra, miért fontos, hogy a Szovjetunió bizonyítsa: nem az USA a legerősebb. Nem ez a ‚csak azért is megmutatom'-szellem a háború ösztönzője?" — kérdezi Horváth István Békéscsabáról. (Kritikai észrevételedre: Amerikát azért írom sokszor az USA helyett, mert ez megfelel a magyar és az európai szóhasználatnak.)

— A korábbi adatok is jelzik, katonai egyensúly van a világon. Ez az egyensúly a legfőbb tényező, amely megakadályozza, hogy a világkonfliktusok világháborúvá fejlődjenek. Arról eddig nem esett szó, hogy az Egyesült Államok az, amely a második világháború óta katonai erőfölényre törekszik. Hogyha ez sikerülne, akkor a Szovjetuniót — szövetségeseivel együtt — a teljes elpusztulás fenyegetné. (Hiszen a fegyverek száma elegendő az elpusztításhoz, és csak az akadályozza meg beve-

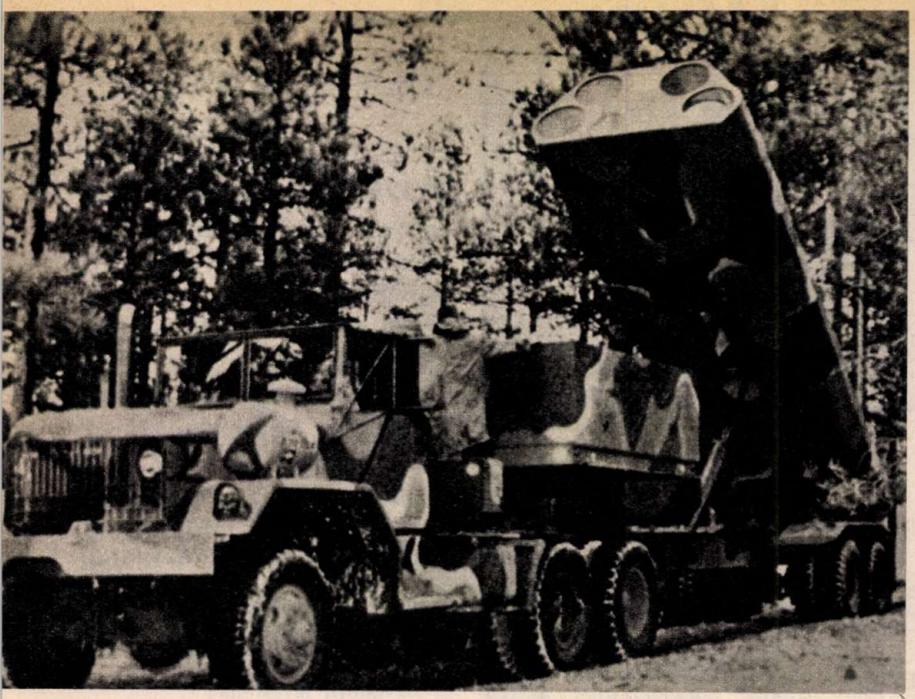

GLCM-rakétakilövő. Hatótávolsága: 2500 kilométer, ez a sok vitát kavaró Euro-rakéta

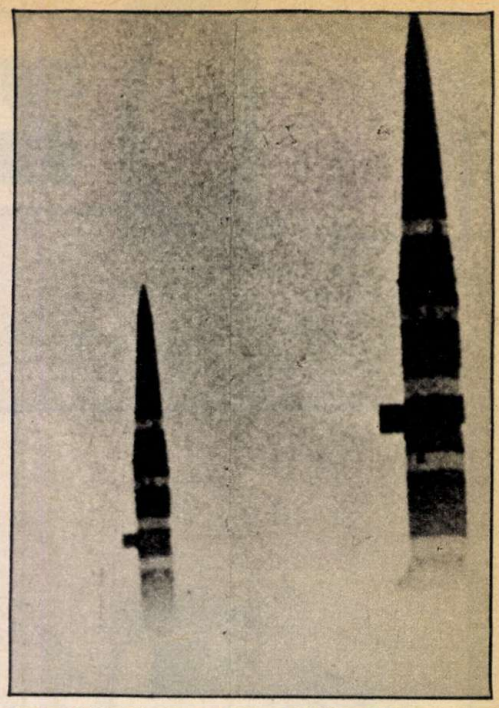

Íme, két közép-hatótávolságú rakéta

tesüket, hogy a másik oldalon is kellő erő áll.) A Szovjetunió sohasem fejlesztett ki elsőnek új fegyverrendszert. Mindig csupán rákényszerült a fegyverkezési versenyre. Az 1940-es évek közepén Amerika kifejlesztette az atombombát, a Szovjetunió az 1940-es évek végén. Az 1950-es évek közepén megjelentek a nagy távolságra repülni képes amerikai stratégiai bombázók, az ilyen szovjet gépek az 1950-es évek végén kerültek a hadseregbe. Az amerikai atom-tengeralattjárók az 1950-es évek közepén futottak ki az óceánokra, a szovjet atom-tengeralattjárók az 1950-es évtized végén. Az 1960-as évek végén állította rendszerbe az Egyesült Államok a több robbanófejes interkontinentális rakétákat. A Szovjetunió az 1970-es évek közepén. Látható, hogy most a fegyverkezési verseny új szakaszát jelentheti az MX-rakéta, a neutronbomba, a lézersugár. A szovjet álláspont: az ország nem törekszik erőfölényre, de nem engedheti meg azt, hogy sebezhetővé váljon. A közmondás, amit idéztél, ebben az esetben nem állja meg a helyét. Emberi kapcsolatokra, viselkedésre vonatkozik, nem a fenyegető fegyverekre.

Kereszty András

(Folytatjuk: az április 22-i számunkban.)

Amerikai haditerv a Szovjetunió lerohanására, az Északi sarkon át

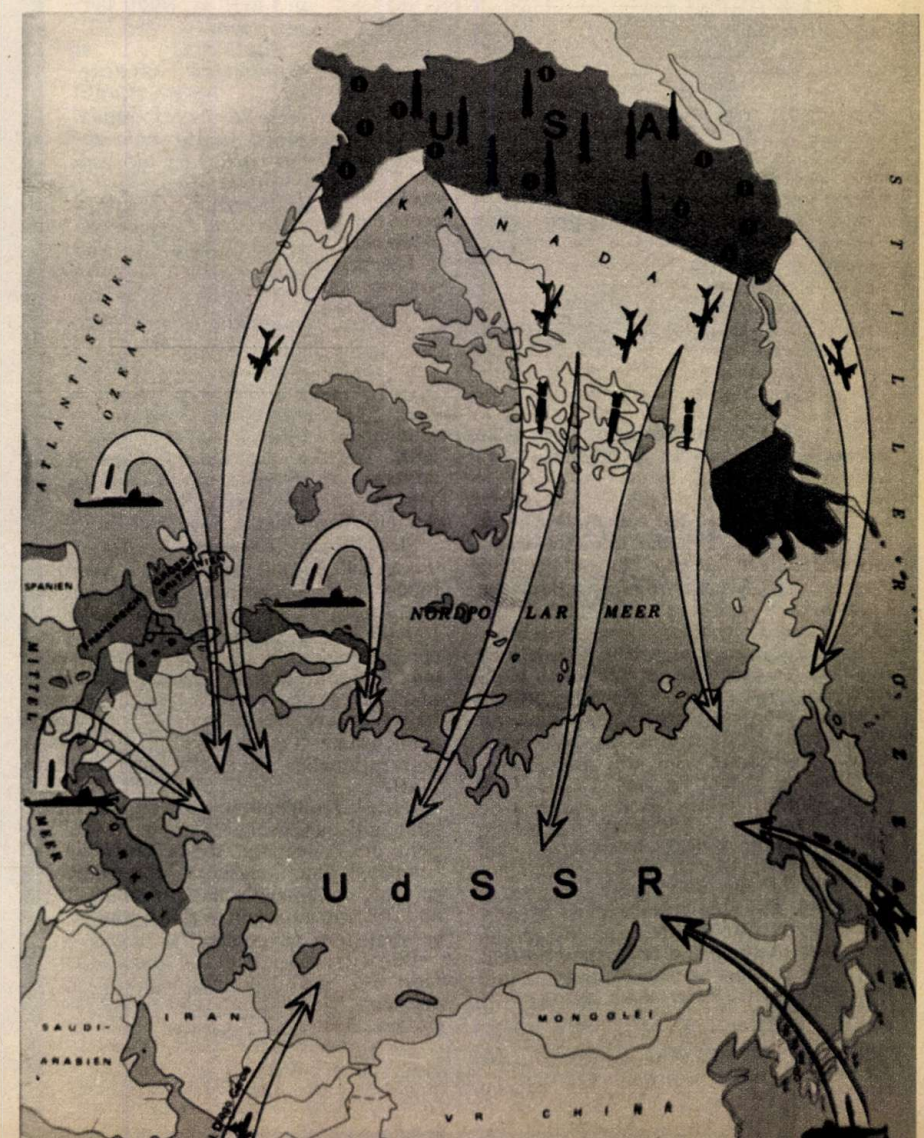

MOZAIK

Írta és összeállította: Somhegyi Béla

A költői tehetség és ihlet jelképe: Pegazus, a szárnyas ló (REICH KÁROLY RAJZA)

A KÖLTÉSZET GYÖNYÖRŰSÉGE

Ilyenkor tavasszal ezerszeresen érezzük a költészet jelenvalóságát. A percek órákká, az órák napokká nőnek, s belül az idő kertjeiben fákat zúgat, könnyeket perget, mosolyokat színesít a költészet. Benne tanulnak meg szállni a szavak, belőle magasodik az az erő, amellyel le tudjuk győzni a halandóságot. A költészet több, mint a vers. A vers csupán konkrét megjelenési formája annak a temérdek vágynak, annak a világnyi egyszerűségnek és bonyolultságnak, annak a rengeteg örömnek és bánatnak, amit egy szóval kifejezve léleknek nevezünk. Ez a megfoghatatlan szárnyalás egyidős az emberrel. Ősidők íratlan költészete maga az ősember, aki a földtől az ég felé egyenesedett és a magasság bűvöletében sajátos — a munkát költészetté emelő — táncba kezdett, s közben, mint a ritmusos csoda, feltörtek belőle a munkadalok, a medvebűvölő szavak, a sámánigézetű varázsénekek.

Hol volt, hol nem volt időkből, messzi ködös Karjalánból idáig zeng Vejnemöjnen lantja, s aki képes fölfogni, meghallani a hangját, az képes arra is, hogy verset írjon.

Fájdalmas és örömteljes kérdéseket, bizonytalanul fölsejlő és bizonyosságot találó válaszokat forgat az idő, ami végül is megszüli a diadalittas fölismerést: „A világ vagyok — minden, ami volt, van."

Az ember csak önmagában hihet, önmagában bízhat, s magától retteghet. Rá van bízva a jövő nyitjának kulcsa. „A múlt / tüntető menete elvonult, / a lomb lehullt, / s a fájdalom ágai benned, / mint mindenkiben, elkövesednek / az aláomló évek, évadok / rétegek, szintek és tagok / óriási nyomása alatt. / — írta József Attila, akinek a születésnapján egy pillanatra megállunk, hogy hódolattal meghajtsuk fejünket a költészet mélységei és magasságai előtt.

„... megvilágosul gyönyörű képességünk a rend, amelylyel az elme tudomásul veszi a végtelent..." — s benne a költészet gyönyörűségét és örökkévalóságát.

Magyar Katalin

OLVASTAD MÁR?

... Örkény István EGYPERCES NOVELLÁIT? Ha még nem, talán az író „Használati utasítása" — mellyel a fenti című kötetét kezdi — és egyik groteszk, mulatságos írása kedvet csinál neked, hogy megismerd a nemrég elhunyt, Kossuth-díjas művész munkásságát! Örkény István április 5-én lenne 70 éves. Ha élne, biztosan örülne, hogy benneteket is olvasóinak tekinthet.

Jevgenyij Jevtusenko

AZ ÉLET MI MINDENT NEM HOZ RÁM

Az élet mi mindent nem hoz rám:
régi barátom nem jár hozzám,
hanem helyette szép sereg,
olyan, amilyen emberek.
Jár ő is
valahol bizonnyal
egy sereg ilyennel-olyannal.
Hogy miért, ő sem érti már,
de áll, ha fáj is, a viszály.
Az élet mi mindent nem hoz rám:
az az Egyetlen sem jár hozzám;
az is, aki jő, megölel,
mégis egy másiktól lop el.
Az meg,
mondjátok, az a másik,
az istenért, az hova jár így?
Mert az,
kitől ez ellopott,
bosszúból szintén lopni fog.
Nem azonnal rohan a rosszba,
soká vívódik, megkínozza
alaposan magát, amíg
ösztöne kinéz valakit.
Hány
szoros kapocs
van ilyen, mely
csak köt, gyötör,
senkinek sem kell!
Megfojt ez a sok rossz fonál!
Jöjjön,
aki széttépi már
idegen szívek közelségét,
közeliek
idegenségét!

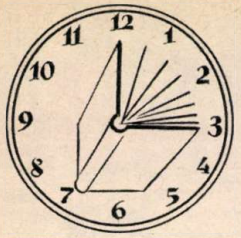

A mellékelt novellák rövidségük ellenére is teljes értékű írások.

Előnyük, hogy az ember időt spórol velük, mert nem igényelnek hosszú hetekre-hónapokra terjedő figyelmet.

Amíg a lágy tojás megfő, amíg a hívott szám (ha foglaltat jelez) jelentkezik, olvassunk el egy Egyperces novellát.

Rossz közérzet, zaklatott idegállapot nem akadály. Olvashatjuk őket ülve és állva, szélben és esőben, vagy túlzsúfolt autóbuszon közlekedve. A legtöbbje járkálás közben is élvezhető.

Fontos, hogy a címekre ügyeljünk. A szerző rövidségre törekedett, nem adhatott hát semmitmondó föliratokat. Mielőtt villamosra szállnánk, megnézzük, milyen jelzésű a kocsi. E novelláknak éppily fontos tartozékuk a cím.

Ez persze nem azt jelenti, hogy elég csupán a föliratokat olvasgatni. Előbb a cím, aztán a szöveg: ez az egyetlen helyes használati mód.

Figyelem!

Aki valamit nem ért, olvassa el újra a kérdéses írást. Ha így sem érti, akkor a novellában a hiba.

Nincsenek buta emberek, csak rossz Egypercesek!

ÖRKÉNY ISTVÁN:

SZAKMAI ÖNÉRZET

Engem kemény fából faragtak!

Tudok magamon uralkodni.

Nem látszott rajtam semmi, pedig hosszú évek szorgalmas munkája, tehetségem elismerése, egész jövőm forgott a kockán.

— Állatművész vagyok — mondtam.

— Mit tud? — kérdezte az igazgató.

— Madárhangokat utánzok.

— Sajnos — legyintett —, ez kiment a divatból.

— Hogyhogy? A gerle búgása? A nádiveréb cserregése? A fürj pitypalattyolása? A sirály vijjogása? A pacsirta éneke?

— Passzé — mondta unottan az igazgató.

Ez fájt. De azt hiszem, nem látszott rajtam semmi.

— A viszontlátásra — mondtam udvariasan, és kirepültem a nyitott ablakon.

Ez a vers mindig akkor jut eszembe, mikor haragban vagyunk a barátnőmmel, s mindig az jut eszembe róla, hogy ki kell békülnünk.

Jevtusenko harsány, nyílt szavú költő, különösen fiatalkori versei miatt, amolyan szókimondó „fenegyereknek" tartották. Így könnyen elképzelhető róla, hogy kemény őszinteségével megsértette a barátját.

A barát hiánya kapcsán feleslegessé válik a hozzá járó „olyan, amilyen" emberek serege, már csak az „Egyetlen" szükséges számára. Az „áll, ha fáj is a viszály" érzését ismerjük. Harag esetén a büszkeség nagy visszatartó erő a másikhoz való közeledésben. A vers figyelmeztet: ne tékozoljuk el régi barátainkhoz fűződő érzéseinket, inkább ezeket ápoljuk, mintsem elmerüljünk laza, felszínes kapcsolatokban.

A vers frappáns szójátékra épülő befejező szakasza éles kiáltás az igaz barátságért.

V. Sólyom Erzsébet

Jevgenyij Jevtusenko (1933–) szovjet költő, elbeszélő. Az ötvenes években tűnt fel az irodalomban, s nevét hamarosan megismerte a világ. Egész stadionok teltek meg szilaj hangú verseit meghallgatni, melyeket gyakran saját maga adott elő. Bejárta a világot, különösen az ifjúság körében lett rendkívül népszerű. Verseiben nagy erővel szólal meg az emberiség jövője iránti aggodalom, s a szenvedélyes tiltakozás az embertelenség, a háború ellen. Legismertebb kötetei: Rakéták és szekerek. Ébredő város, Ballada a nekifutásról (válogatás tizennyolc év terméséből).

PIKTOGRAM

Így hívják ezeket a közismert rajzocskákat. A szó jelentése: képirat. Pályaudvarokon, irodaházakban, sportcsarnokokban, vagyis olyan helyeken találkozhatunk velük, ahol sok, helyismeret nélküli ember megfordul. Itthon nem nagyon vesszük észre, milyen hasznosak ezek a tömören és egyértelműen útbaigazító táblák, de ha olyan idegen országba tévedünk, amelynek nem beszéljük nyelvét, áldjuk az eget, hogy nem kell kézzel-lábbal a vízcsap, a telefon, vagy a lift után kérdezősködnünk.

Azt hihetnénk, a képirat, a piktogram e század találmánya, hiszen mostanában vált tömegessé a turizmus — és a tudomány által nyilvántartott mintegy 2700 (!) különböző nyelvből még a zsenik is csak 10—20-at tudnak megtanulni — ezért az igény megszülte a megoldást: a képnyelvet. Hát nem! A képírás a betűírás őse. Belőle fejlődött ki mai írásunk. Csak újra elővettük, mert bizonyos dolgokra nagyszerűen használható. Ezt a nyelvet ugyanis mindenki majdnem tanulás nélkül megérti.

A kép az ember mindmáig legegyetemesebb, legközérthetőbb gondolatközlő eszköze. A fotó, a film, a televíziós adás, a rajz, a festmény bárhol is készült a világon, túlnyomórészt érthető mindenkinek. De van egy közös, nagy bibije a képi kifejezésnek: az, hogy elvont fogalmakat csak körülírva, vagy sehogyan sem lehet vele közölni. Például a szeretet, az okosság, a szépség fogalmát emberi alakokban megjelenítve ábrázolta a festészet.

Node éppen elég, hogy a tárgyi világban eligazít minket a piktogram. A fogalmak között kalauzoljon továbbra is mindenkit saját anyanyelve, és a tetszés szerint elsajátított 1-től 2699-ig „terjedő számú" idegen nyelv!

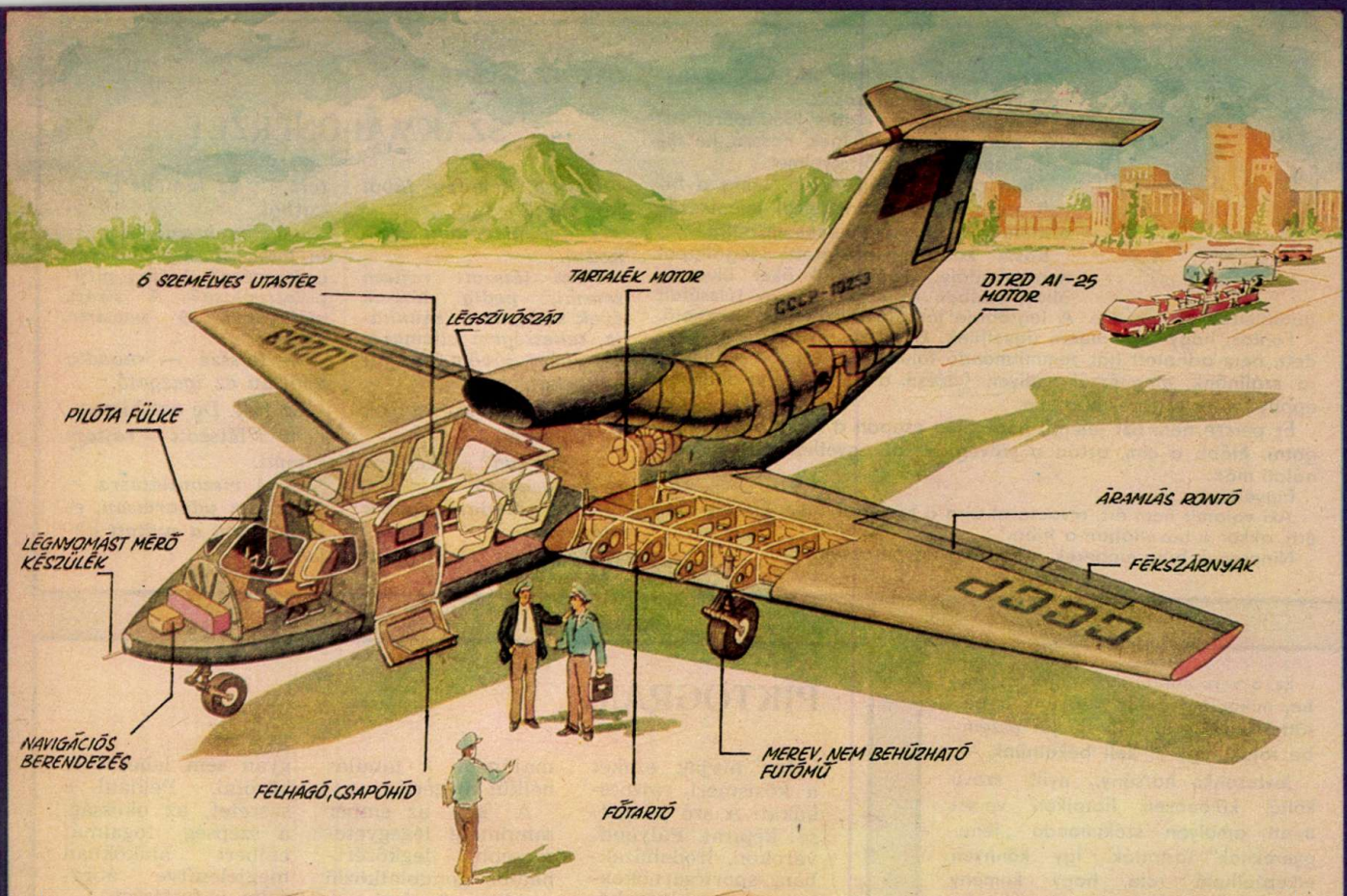

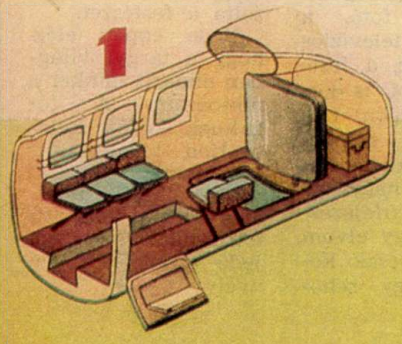

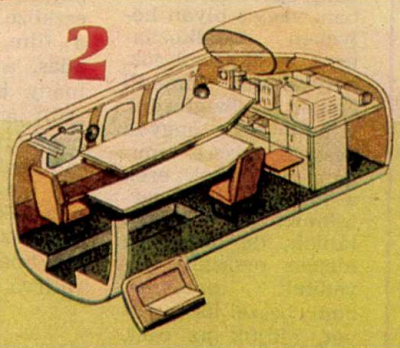

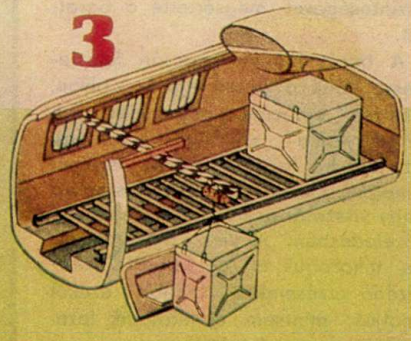

SZEMURG

A szemurg üzbég nyelven a boldogság madarát jelenti. A bajba jutottaknak, a betegeknek ez a különleges rendeltetésű kis gép a megmenekülést, az egészséget – valóban a boldogságot – hozza fémmadár képében.

A taskenti fiatal géptervezők diplomamunkájaként épített Szemurg hossza 13,2, magassága 4,5, szárnyszélessége 15,5 méter. A könnyű, gyorsjáratú repülő rossz terepen is könnyen le tud szállni.

Normál helyzetben a pilótán kívül hat személy szállítására alkalmas, de percek alatt műtővé alakítható, természetesen ilyenkor kevesebb utas fér el a törzsben. Az alsó rakodórész menet közben felnyitható, az ott tárolt, elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök elővehetők (1. ábra). Előkerül a két összecsukható hordágy, amely szétnyitva akár műtőasztalként is használható. A modul elemekből álló ambulanciás szekrényre elhelyezik a laboratóriumi körülményeket biztosító műszereket, bekapcsolják a céllámpákat, s egyszerűbb műtéteket már a levegőben elvégezhetnek (2. ábra).

Teherszállításra is átalakítható a körülbelül három személygépkocsi hosszúságú repülőgép. Ebben az esetben a pilóta az elektromos meghajtású daruval ki-, illetve beemeli a légmentesen lezárt gyógyszeresládákat, amelyeket a gép belsejében görgőkön tolhat a megfelelő helyre. Ilyenkor az egész szállítást egyedül végezheti a pilóta – kisgépek segítségével (3. ábra).

Sugárhajtóművével a hang sebességénél gyorsabban érhet a baleset helyszínére segítséget nyújtani Szemurg – a boldogság madara.

F. G. J.

HA BETÉREK, TOJÁST KÉREK

Nekem Erdőháton, azon belül is Penyige községben legszebb a húsvét. Erdőhát, ahol három határ — a magyar, a szovjet és a román — találkozik, s ahol három folyó — a Szamos, a Tisza és a Túr — fut csilingelve tavasztájt, amúgy is csodavidék. Hát még a jeles napokon!

(„Húsvét másodnapján az jutott eszembe,
hogy egy üveg rózsavizet vegyek a kezembe...")

Fényesre tisztított cipőben indulnak a fiúk, legszebb ruhájukban várakoznak a lányok. Barázdált arcú öregek várják a harangzúgást, mely keresztülöleli a falvakat, felröppenti a madarakat. Nincs az a legdrágább rózsavíz, amelynek illata vetekedhetne az ártéri erdők, az éledő mezők illatával! No, és a nyári konyhák! A télen kamrának használt házikókba beköltözik az élet: fő a csigaleves, mellette hagymahéj levében a bürökmintás tojás.

(„Én kis fülemüle, elmúlt már a tele,
zeng a többi madár, én is zengek vele.
Ha betérek, tojást kérek,
ha nem adtok, elszaladok,
Isten tudja, mikor láttok.")

Először csak kettő-három, majd egyre több legény vonul háztól-házig, énekelve, szavalva a húsvétkor szokásos verseket. Néha megpihennek, számlálják a hímest, mert annak van becsülete, aki a legtöbbet kapta. Az éhséget elüti a házaknál kapott kalács, füstölt kolbász és frissen főtt sonka, s ha még ez sem elég, van a szakajtóban kicsit repedt, kicsit szépséghibás — tehát mindenképpen ennivaló — tojás.

Ezen a vidéken — szerencsére — ritkán kínálják a gyerekeket málnaszörpnél, kólánál „erősebb" itallal. Jó lenne, ha ezt a példát másutt is követnék... Én legalábbis még nem láttam dülöngélő tizeneéveseket húsvét másnapján. Annál inkább láttam csurig — de víztől(!) — elázott fiúkat, akiket az itteni szokás szerint a lányok loccsintottak nyakon. Pedig, de nagy dirrel-dúrral indult locsolódni Kondor Jóska és Gyuszi, vagy Szilágyi Jancsi, Varga Pista és Bujáki Sanyi!

(„Keljetek fel lányok cifra nyoszolyából,
adjátok a tojást arany kasitából.
Mert ha nem adjátok,
vizet öntök rátok,
tiszta facsaró lészen a ruhátok.")

A húsvét: örömünnep. Monda- és hitvilágunk szerint a különböző népek feltámadást, megmenekülést értenek alatta. Egy biztos: a természet feltámadni, megmenekülni a tél fagyos szorításából csak tavasszal tud. Ezért a húsvét mindenképpen, minden nyelven és minden népnél a tavasz és a remény ünnepe. A reményé, hogy egyszer majd sehol a világon nem kell háborúkban megölt embereket temetni, nem kell bujdokolni, menekülni. Hogy egyszer végre eltűnnek az utolsó aknák is, melyek még mindig ölnek, mint legutóbb Veszprém megyében, Csabrendek külterületén. A tizenkét éves Somogyi István már soha többé nem fényesíti a cipőjét...

A húsvét: örömünnep. Nem akartam ünneprontó lenni. De ünnepelni csak akkor lehet önfeledten, ha minden élőlény reménnyel nézhet az élet elé. Mint itt Erdőháton, ahol folyók futnak csilingelve, harangzúgásra röppennek a madarak, és legszebb ruhájukban várakoznak a lányok.

Dési Péter

Eddig nekem van a legtöbb! Városiak, akár hiszitek, akár nem, falun még mindig tojást kapnak a fiúk, és nem pénzt

Van locsoló, akitől kín elfogadni a „kedvességet", mégis tűrni kell . . De aki nem tetszik a lányoknak, az jól megkapja!

Gyere csak, bogárkám, itt a finom pacsuli!!!

A tojásvadászok hazatérése.

A legszebb lánytól kapott tojás mellé odakerül majd a legszebben festett is?!

HA BETÉREK, TOJÁST KÉREK

Fotó: Gaál Zoltán

Nagyüzemi locsolás. Csak honnét tudja majd az „igazi", hogy őt a lány annak tartja?

KEDVES ISMERŐS:

A »csoda-kajakozó«

A moszkvai olimpia győztese: Parfenovics (középen)

Nem hittem a csodákban, amíg egy *Vlagyimir Parfenovics* nevű fiú — ma már kész férfi, 191 centi magas, 91 kg — röpke pár év alatt nem hajtott végre csodatettet.

Egy szép napon — ahogyan később mesélte — barátai unszolására elindult szerencsét próbálni. Ment, mendegélt, amíg csak el nem ért a minszki Vörös Zászló Sportegyesület kajak-kenu szakosztályáig. Ekkor, 1973-ban már tizenöt éves volt. Ez az a kor, amikor azt mondják a kajakozást csak kezdeni szándékozó fiúknak, lányoknak: *„Ugyan, drága gyerekem, hogy jut ilyesmi eszedbe, ebben a korban... Öreg vagy te már kezdőnek, menj szépen isten hírével...”*

Kovganov edző azonban — valamit megláthatott a vékony, szőke fiúcska szemében, mert azt mondta: *„Maradj! Próbáld meg, aztán majd meglátjuk...”*

Csodát láttunk valahányan. Parfenovics egy év múlva már a szovjet válogatott tagja lett.

— *Először majd elájultam a megtiszteltetéstől, aztán meg, pedig ez igazán nem jellemző rám, napokig azon gondolkoztam, vajon merjem-e tegezni a válogatott tagjait, az olimpiai és világbajnokokat, én a kezdő.*

„Tudom magam hajtani”

No, nem sokáig tartott a tekintélytisztelet, legalábbis, ami a kajakozást illeti. Újabb három év múltán megnyerte első szovjet bajnokságát, máig is kedvenc távján: ötszáz méteren, egyes kajakban.

A duisburgi világbajnokságon, 1979-ben olyan fölényes biztonsággal győzött megint ötszáz méteren, mintha nem is újonc lett volna.

— *Mi az erősségem?* — kérdezett vissza győzelme után. — *Talán az, hogy szeretek edzeni. Tudom magam hajtani, és óriási élményt jelent számomra, ha képes vagyok győzni. Ha eggyel több fekvőtámaszt tudok csinálni, mint tegnap, ha egy-egy másodpercet le tudok faragni a korábbi időeredményemből, ha az egyetemen négyes helyett ötöst kapok...*

Hat aranyérem

Moszkvában, az olimpián már esélyesként indult. Megint ötszázon és megint biztosan győzött. Ekkor már látszott, miben is rejlik az igazi ereje. Nemcsak a lapáthúzás elején képes erőt adni a csapásba, hanem a lapáthúzás közepén is...

És volt ereje ahhoz is, hogy az egyesben aratott győzelme után alig másfél órával már *Csuhrajjal* együtt ismét hajóba üljön és győzzön. *„Fantasztikus, bámulatos, utólérhetetlen!”* — röpködtek a megjegyzések a nézőtéren. És a szó szoros értelmében az. Mert egy nappal később megint olimpiai bajnokságot nyert, ismét párosban.

Hogy aztán a tavalyi világbajnokságon Nottinghamban megint három aranyat nyert? Szinte már ez vált természetessé. Azaz...

A két páros aranyát nem Csuhrajjal, hanem egy **új** sztárral, Szuperatával nyerte.

— *Először majd elájultam a megtiszteltetéstől* — nyilatkozta a versenyző.

Lehet, hogy újabb csodálatos mese kezdődik?

Naményi József
Fotó: APN

**„Mi az erősségem?
Talán az,
hogy szeretek edzeni...”**

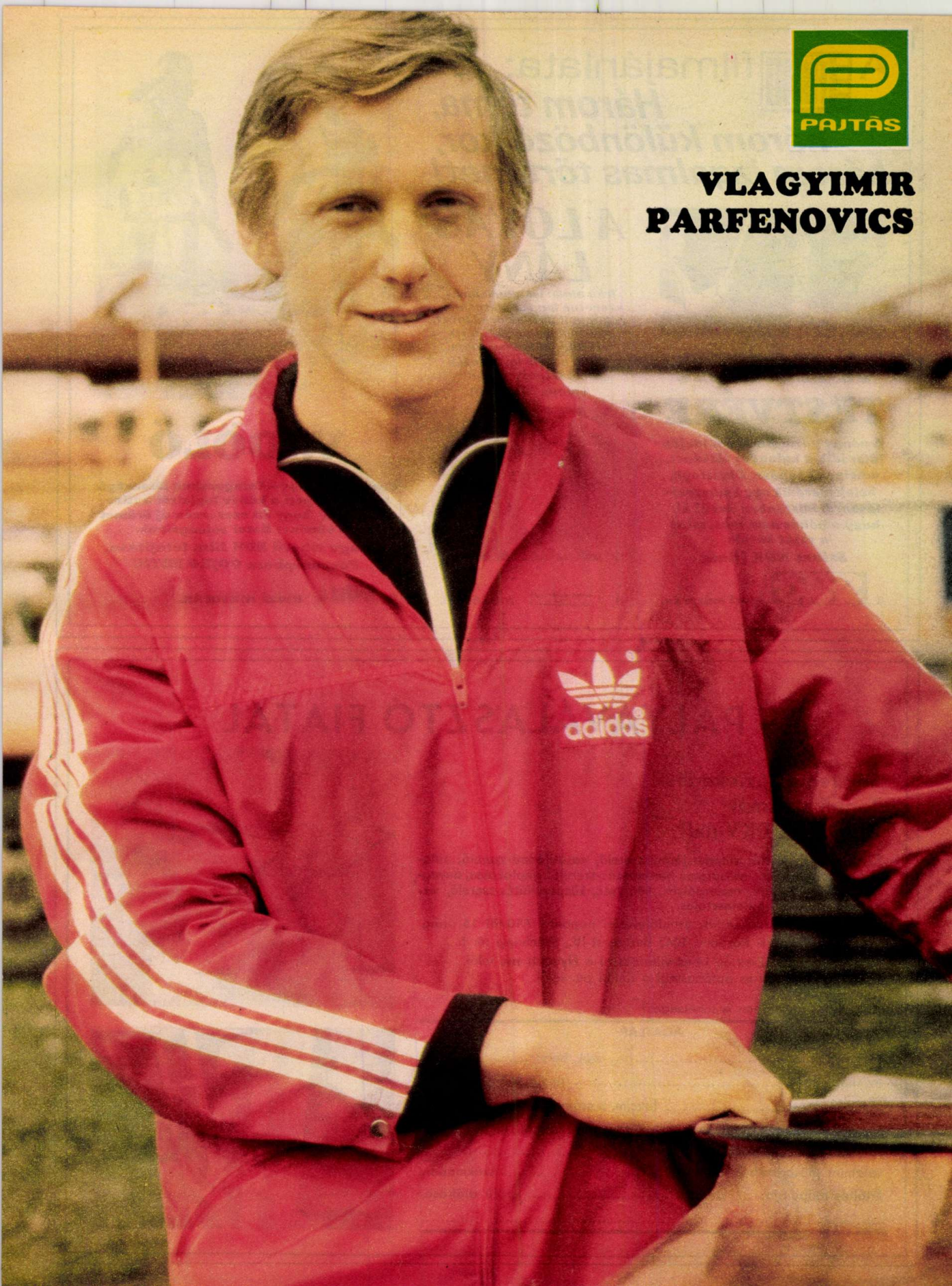
PAJTÁS
VLAGYIMIR
PARFENOVICS
adidas

A FŐMO filmajánlata:

Három téma, három különböző kor, három izgalmas történet!

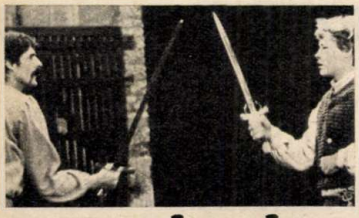

A HÓHÉR TESTVÉRE

A német parasztháború idején játszódik a kalandos történet, amelynek főhőse, Christoph, belekeveredik egy emberrablásba. A börtönben derül ki, hogy a hóhér nem más, mint a saját bátyja.

Színes NDK film.

A SPORT mozi műsorán.

A LOVAS LÁNY

Irka álma: világhírű lovas szeretne lenni. Apjától meg is kapja Ráját, az öreg lovat, Nemsokára megszületik Szultán, Rája kiscsikója. Vajon melyik lovat fogja megtartani a család?

Színes NDK film.

A mese-és ifjúsági mozi műsorán.

VADÖLŐ

Cooper Vadölője — Csingacskuk társaságában — kilépett a könyv lapjairól a filmvászonra, hogy ott szerezzen új örömet és élményt fiatal rajongóinak.

A nagy sikerű NDK film felújítása.

Főszerepben: GOJKO MITIC

A DUNA mozi műsorán.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATAL

Segítsd a közlekedést!
Tanulj szakmát!
Dolgozz a BKV-nál!

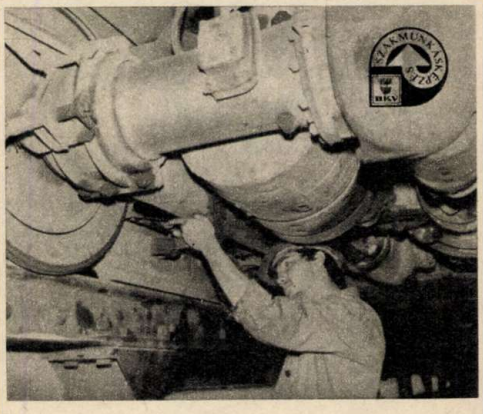

SZAKMÁINK: **közúti villamosjármű-szerelő, vasútijármű-szerelő, villamoshálózat-szerelő, erősáramú berendezés-szerelő, géplakatos, anyagmozgatógép-szerelő, esztergályos, kőműves, központifűtés-szerelő, vízvezeték-szerelő, épületasztalos.**

Pályaválasztási tanácsadás, tanulófelvétel naponta 7.10-től 16 óráig.

CÍM: BKV Oktatási Központ, 1045 Budapest IV., Széchenyi tér 5.

Megközelíthető: 12-es és 14-es villamossal a Nyugati pu. felől, valamint 20-as, 30-as autóbusszal a Keleti pu. felől.

Telefon: 690-228

Jelentkezés adatlapon is lehetséges!

ADATLAP

Név: ..... szül. hely: .....

év, hó, nap: ..... anyja leánykori neve: .....

..... lakcím. ir.szám: .....

..... Kérem a vállalatot, hogy gyermekem gyakorlati képzését vállalja az .....

valamint másodsorban a ..... szakmában.

Kitöltés időpontja: .....szülő aláírása: .....

APRILIS

FÖLDES VILMOS RAJZAI

GYEREKBICIKLI

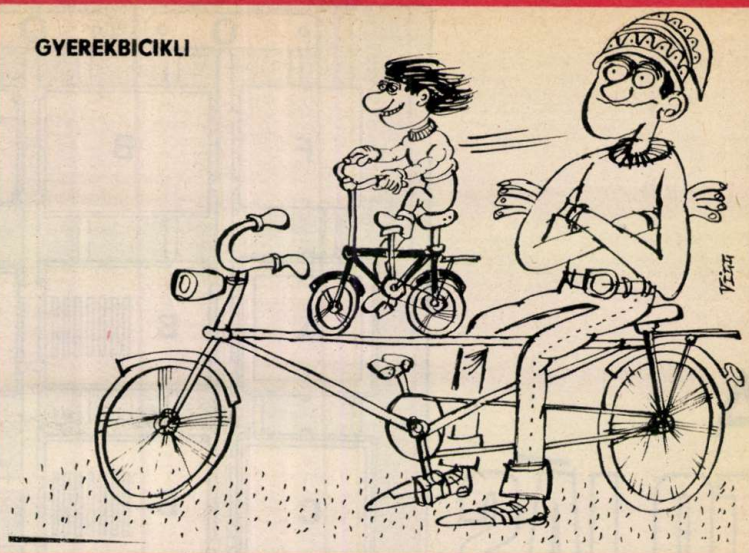

FIZIKAÓRÁN

TÖKÉLETES GYAKORLAT

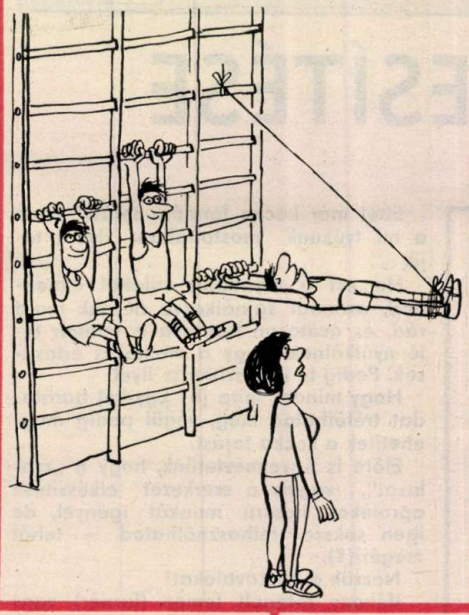

ÉNEKKARI PRÓBA

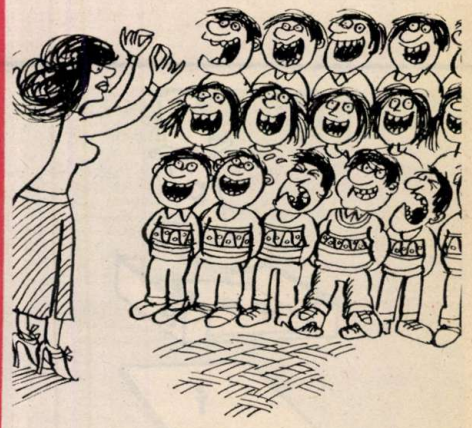

(- - -)

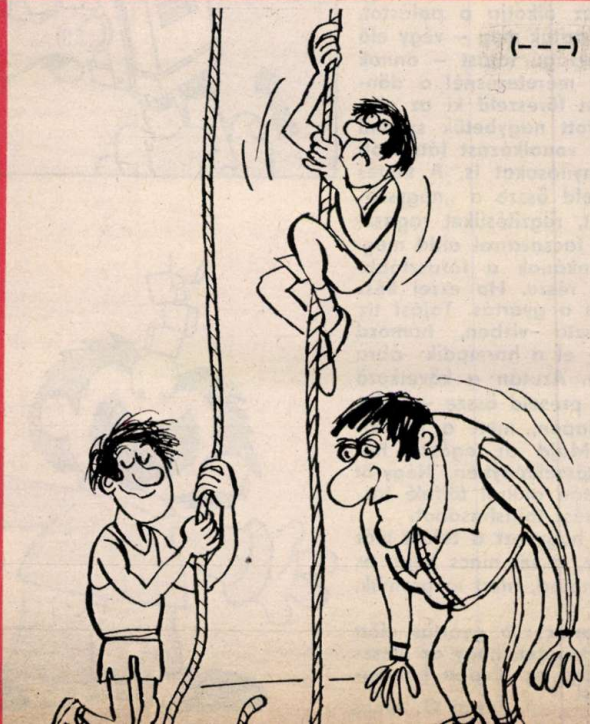

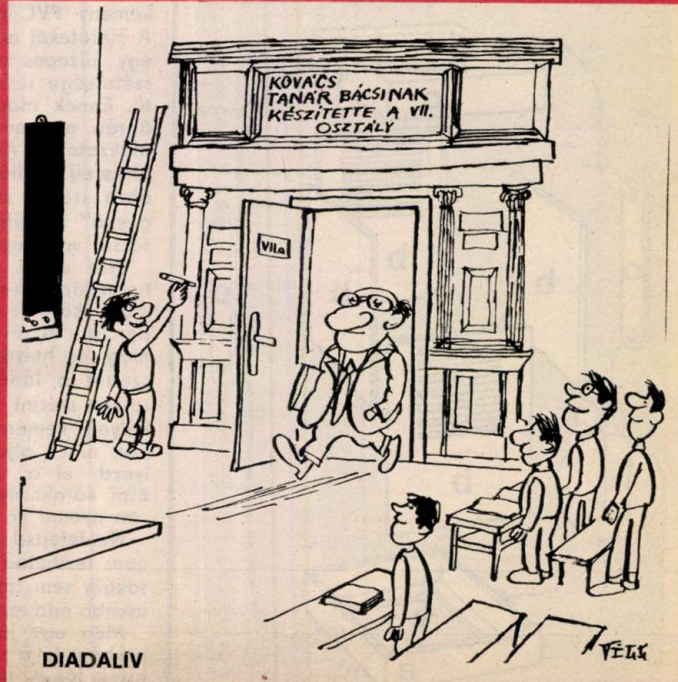

DIADALÍV

A TOJÁS NÉGYSZÖGESÍTÉSE

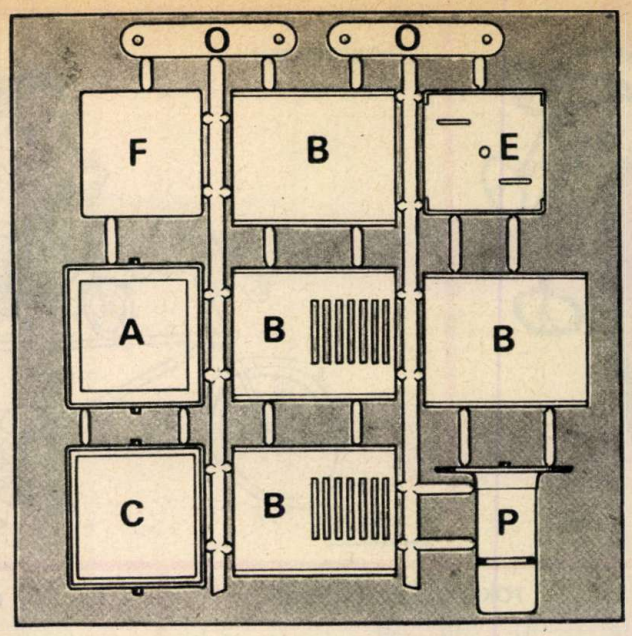

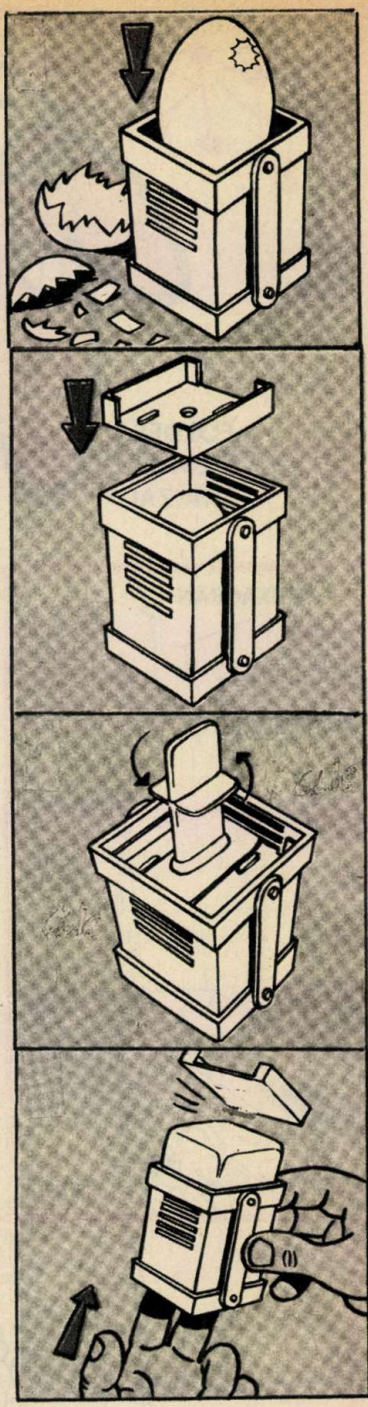

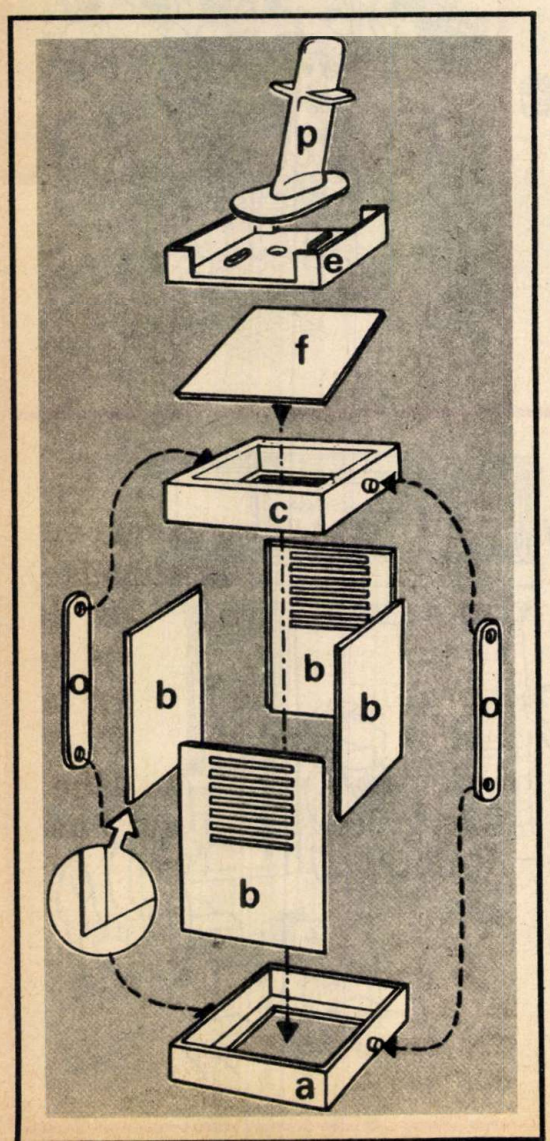

Ettél már kocka formájú tojást? Mert a mi tyúkunk mostanában ilyent tojik . . .

Ha ezt a mondatot valahol elmondod, azonnal sajnálkozva néznek majd rád, és óvatosan hátrálva a telefon felé nyúlkálnak, hogy a mentőket értesítsék. Pedig te is készíthetsz ilyet.

Hogy mindez mire jó? Egy-két barátodat tréfálhatod meg, végül pedig megehetitek a kocka tojást.

Előre is figyelmeztetünk, hogy a „zsaluzat", vagyis a szerkezet elkészítése aprólékos, hosszú munkát igényel, de igen sokszor felhasználhatod – tehát megéri(?).

Nézzük a hozzávalókat!

Vékony rétegelt lemez (furnér) vagy kemény PVC-lemez alkotja a palástot. A méreteket nem adtuk meg – végy elő egy közepes nagyságú tojást – annak szélessége lesz a méretezésnél a döntő. Ennek alapján fűrészeld ki az első ábrán a nyomtatott nagybetűk szerinti alakzatokat. Ahol vonalkázást látsz, ott fűrészelj szellőzőnyílásokat is. A kettes ábra szerint szereld össze a „négyszögesítő" készüléket, rögzítésüket ragasztással vagy apró facsavarral oldd meg.

Hát ez a munkának a fárasztóbb, hosszadalmasabb része. Ha ezzel kész vagy, következhet a gyártás. Tojást tiz percig főzzél tiszta vízben, hámozd meg, és helyezd el a harmadik ábra szerint a ládába. Azután a következő rajzok szerint jól préseld össze – valamilyen kemény lapon, mert a palástnak nincs alja! Majd az egészet helyezd el a hűtőszekrényben. Négy-öt órai várakozás után alulról fölfelé lassan nyomd ki a kész tojáshasábot.

Ne felejtsd el, hogy ezt a tojást már nem festheted be, mivel nincs héja, és sokáig sem tárolhatod, mert megromlik, inkább edd meg!

Még egy jó tanács: a gyártás előtt próbáld ki a szerkezetet, hogy az illesztések jók-e, nehogy az öledbe potyogjon a meglepetés!

Forrai G. János

HÚSVÉTI TOJÁS

FÖLDES VILMOS:

AVATÁS

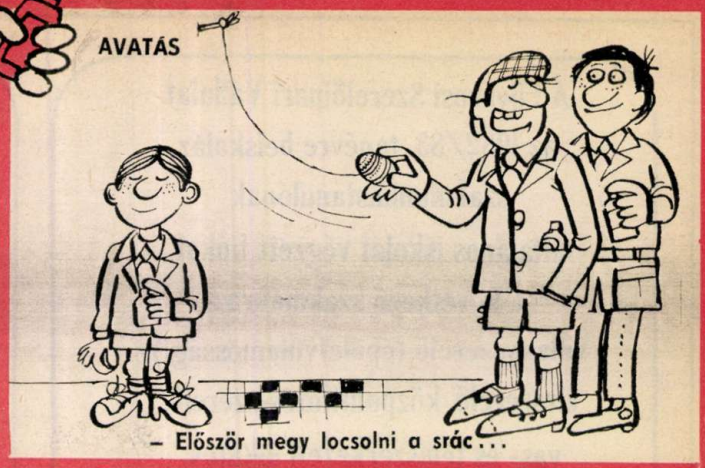

– Először megy locsolni a srác...

– Óvatosnak kell lennem! Minden zsebem tele van tojással...

GONDOLATOK

– Azért locsoltam annyit, hogy begyakoroljam ezt a számot...

ELKÉNYEZTETETT KISLÁNY

A Fővárosi Szerelőipari Vállalat
az 1982/83. tanévre beiskoláz
szakmunkástanulónak
általános iskolát végzett fiúkat
a következő szakmákra:
villanyszerelő (épületvillamossági),
vízszerelő, központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves, épületburkoló,
ács-állványozó.
Vidéki tanulók részére
saját kollégiumunkban
ingyenes teljes ellátást biztosítunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmi ösztöndíj-szerződést kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
Budapest IX.,
Koppány u. 5—11. 1097
Telefon: 336-560/46 mellék.

FŐSZER

FIGYELEM!

Az 1982/83-as tanévre a 14. életévet betöltött és általánost végzett **lányokat** szövőnek, **fiúkat** villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.
Tanulmányi idő: 3 év.
Juttatások: villanyszerelő, műszerész szakmában **250 Ft,** a többi szakmában **500 Ft** társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően **410—620 Ft** tanulmányi ösztöndíj, plusz **130 Ft** jövedelempótlék.
Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben **5%** **szakmunkáspótlékkal 3300—5000 Ft/hó,** a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.
Jelentkezni lehet személyesen, szombat és péntek kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig.
Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár
személyzeti osztály
Budapest XIII., Fáy u. 81—83. — 1135

PATEX

FIGYELEM!

Ács-állványozó, kőműves, villanyszerelő, bádogos-tetőfedő, vas- és fémszerkezeti lakatos, hidegburkoló, fapadlózó-műanyagburkoló, épületasztalos, szobafestő-mázoló, víz-, gáz-, központifűtés-szerelő szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17. életévüket 1982-ben betöltik és az általános iskolát elvégezték, illetve, akik jelenleg a 8. osztály tanulói.
Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, napi 3 Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikhoz szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget nyújtunk. Továbbá rendszeresen kedvezményes hazautazást, munkaruhát, ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíjkiegészítést, valamint kőműves, ács-állványozó ipari tanulóknak 500 Ft, a többi szakmában 250 Ft társadalmi ösztöndíjat biztosítunk, amit szerződésben rögzítünk.
Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.
Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

FŐVÁROSI
3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST,

Pontos címünk:
Fővárosi 3. számú
Építőipari Vállalat
szakoktatási csoport
Budapest XIII.,
Lehel út 10/a.
Telefon: 494-300/121 mellék.